

BÜTÜNLEŞİK KALİTE GÜVENÇE SİSTEMİ

**Kalite Komisyonu Akademik Tanım
ve Terimler Sözlüğü**



HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

BÜTÜNLEŞİK KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ

Kalite Komisyonu Akademik Tanım ve Terimler Sözlüğü

Ankara-2022

ÖNSÖZ

Üniversite bütününde eğitim – öğretim süreçlerinin tanımlanması, ortak aklın işe koşulması ve deneyimlerin paylaşılarak geliştirilmesi için dil birliğinin sağlanması önemlidir.

Raporun bu bölümü Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme ve İzleme Komisyonu tarafından aşağıdaki kaynaklardan yararlanılarak oluşturulan “Hacettepe Üniversitesi Kalite Komisyonu Akademik Tanım ve Terimler Sözlüğü” içinde yer alan tanımları içermektedir. Bu çalışmanın farklı akademik alanlar ve disiplinlerin aynı kavram ya da terime farklı tanımları ile genişletilebileceğini düşünüyoruz

A

Açık uçlu soru *open-ended question* Kişinin konu hakkındaki bilgisi, düşüncesi ve önerisini öğrenmek için sorulan, “evet- hayır” gibi sözcüklerle yanıtlanamayan sorular. **krş. kapalı uçlu soru**

Akademik liyakat Akademik yaşamın tüm evreleri ve öğretim, yönetim ve akademik değerlendirmelere ilişkin görevlere uygun ve yaraşır olmaktır.

Akıl hocası *mentor* yönder

Akran *peer* Yaş, meslek, toplumsal durum vb. bakımından birbirine eşit olanlardan her biri. **paydaş**

Akran değerlendirmesi *peer evaluation* Gözden geçirme veya değerlendirmenin o konuda birbirlerine eşit veya aşağı yukarı aynı düzeyde olan bireyler tarafından yapılması. **akran gözden geçirmesi**

Akran gözden geçirmesi *peer review* akran değerlendirmesi

Akran sınaması *peer assessment* Sınamanın ilgili konuda birbirlerinin eşiti veya aşağı yukarı aynı düzeydeki bireyler tarafından yapılması.

Akranla öğrenme *peer assisted learning* Birbirlerine eşit olan veya aşağı yukarı aynı düzeyde olan bireylerin bir konuyu birbirlerini destekleyerek öğrenmeleri.

Akreditasyon *accreditation* eş yetkilendirme

Alan *domain* konu veya çalışma çevresi.

Alıştırma *practice* Bir davranışın veya uygulamanın iyileştirilmesi veya

/ustalaşma amacıyla yinelenmesi.

uygulama, pratik

Amaç *aim, goal* Eğitim alanında bir etkinliğe, bireyleme veya bir işe başlarken erişilmek istenilen, öğrenim sürecine bütünlük ve anlam kazandıran sonuç.

Amaçlanan müfredat *intended curriculum* istenen eğitim programı

Amaçlı uygulamalar *deliberate practice* Hedefleri tanımlanmış ve her aşamada geri bildirim verilen tekrarlı uygulamalar.

Anahtar performans göstergesi Kurumun stratejik amaç ve hedefleri doğrultusunda mevcut ve gelecekteki başarısı için en kritik olan performans göstergeleridir. Kurumun misyonu ve hedefleri ile ilişkili, özgünlüğünü en çok yansıtan ve gelişimini izlemekte en önemli olduğunu düşündüğü temel performans göstergeleri olarak da tanımlanır.

Analitik değerlendirme *analytic assessment* çözümlemeli değerlendirme

Araştırma *research* Belirli bir konuda neden sonuç ilişkisini kurmak üzere planlanmış, yöntemli bilimsel inceleme.

Araştırma görevlisi *resident* Belirli bir uzmanlık alanında, uzmanlaşmak için eğitim alan lisans mezunu kişi.

Artırılmış gerçeklik *augmented reality* Kullanıcı deneyimini artırmak amacıyla gerçek dünyadaki nesneler veya yerlerin üzerine bilgisayarda oluşturulan sayısal bilgilerin yerleştirilmesi.

Atama Eğitim - öğretim kadrolarından herhangi birisinde ilk kez işe alınmayı ifade eder.

Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (AYÇ) Hayat Boyu Öğrenme için Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (AYÇ), yeterliliklerin anlaşılması ve karşılaştırılması için geliştirilen hayat boyu öğrenme politika aracıdır. AYÇ, yeterliliklerin işverenler, bireyler ve kurumlar tarafından daha iyi anlaşılmasını sağlayarak, çalışanların ve öğrenenlerin yeterliliklerini diğer bir ülkede kullanabilmesinin yolunu açmakta, ülkelerin yeterlilik sistemlerinin birbirleriyle bağlantısını sağlayan ortak karşılaştırma aracı işlevi görmektedir. (<https://www.myk.gov.tr/index.php/tr/avrupa-yeterlilikler-cercevesi>)

Ayakta sağlık hizmeti *ambulatory care* Hastayı sağlık kuruluşuna yatırmadan verilen tedavi ve bakım hizmeti.

Ayakta sağlık hizmeti öğretimi *ambulatory care teaching* Hastayı sağlık kuruluşuna yatırmadan verilen tedavi ve bakım hizmetlerine ilişkin öğretim.

B

Bağımsız çalışma *independent study* Öğrencinin önceden belirlenmiş öğrenim hedeflerine ulaşmak için gözetim ve anında yönlendirme olmadan bağımsız olarak çalışması.

Bağımsız çalışma saatleri Öğrencilerin akademik ve sosyal ilgilerine yönelik kullanabilecekleri eğitim programı içinde tanımlanmış çalışma saatleridir.

Bağlılık *affiliation* Bir kurumun bir başka kurum veya organizasyonla ilişkisi, ortaklığı, üyelik.

Başarı *achievement* Kişinin yetenek ve yetiştirmeye bağlı olarak gösterdiği ansal veya eylemsel etkinliklerinin olumlu

ürünü. **Muvaffakiyet**

Başarı testi *achievement test* Bir öğrencinin veya bir öğrenci topluluğunun belli bir konuda, genellikle belirli bir öğretim sonunda elde ettiği bilgi, beceri ve anlayışı ölçen test.

Başarım *performance* performans

beceri *skill* Kişinin yatkınlık ve öğrenime bağlı olarak bir işi başarma ve bir işlemi amaca uygun biçimde sonuçlandırma yeteneği.

Belgelendirme (I) *certification* Bir kişinin, eğitim programının veya kurumunun belirli ölçütlere, düzenlemelere uygun olduğunun / yetkinliğinin bağımsız bir kurum veya kuruluş tarafından yazılı olarak belirlenmesi. **krş. belgelendirme (II)**

Belgelendirme (II) *licensure* Kişinin belirli bir alanda yeterli ve yetkin olduğuna dair belgelendirme, lisanslama. **krş. belgelendirme (I)**

Belirtke tablosu *blueprint* Bir eğitim programında yer alan hedefler, eğitim içeriği, değerlendirme öğelerinin ve ilişkilerinin gösterildiği çizelge.

Benzetim *simulation* simülasyon

Beyin fırtınası *brain storming* Kişilerin bir araya gelip herhangi bir konuyla ilgili düşüncelerini tartışmaksızın açıklayarak birbirleriyle fikir alışverişinde bulunmaları.

Biçimlendirici sinama *formative assessment* Öğrencilerin hedeflenen kazanımlara ulaşmış olduklarını ve gelişim alanlarını belirleyerek gelişimlerini desteklemeyi amaçlayan sinama. **krş. gelişim sınavı**

Bilgi *knowledge* 1. Öğrenme, araştırma

veya gözlem yoluyla elde edilen gerçek. 2. Kurallardan yararlanarak kişinin konuya yönelttiği anlam.

Bilgilendirme *briefing* Simülasyon uygulamasının hemen öncesinde uygulama, ortam, dikkat edilecek noktalar konusunda bilgilendirme.

Bilgisayar okuryazarlığı *computer literacy* Temel bilgisayar kullanımını bilme, bilgisayar yardımıyla bilgiye ulaşma, bilgisayar teknolojilerini takip edebilme.

Bilgi yönetim sistemi Kurumun, bilgileri bir araya getirmeyi, düzenlemeyi, saklamayı ve gereksinim duyulduğunda kolaylıkla erişilebilmesini sağlayacak bilişim altyapısı ve sistemleridir.

Bilgi yönetimi Kurumların, misyon ve stratejilerini başarmak amacıyla; sahip olduğu kritik bilgiyi tanımlama, bilginin edinimi ve paylaşılması süreçleridir.

Bilişötesi *metacognition* üstbiliş **Bilişsel**

alan *cognitive domain* Eğitim uygulamalarıyla bireylere kazandırılacak bilgi, kavrama, uygulama, analiz, sentez ve değerlendirme bileşenlerini içeren alan. *krş. Bloom taksonomisi*

Bireyselleştirilmiş öğretim *individualized teaching* Öğrenciler arasındaki bireysel farklılıkları gözeterak her öğrenciye kendi beklentileri ve yeteneği ölçüsünde öğrenme olanağı sağlayan öğretim.

Birinci basamak tedavi hizmetleri *primary medical care* Yatırılarak hasta tedavi edilmeyen sağlık kuruluşlarının sunulan ayaktan tedavi hizmeti.

Bloom Taksonomisi *Blooms Taxonomy* Bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlardaki hedeflerin aşamalı olarak en

basitten en karmaşığa doğru sıralandığı sınıflama.

Bologna Süreci *Bologna Process* Avrupa ülkeleri arasında yükseköğretim ve akademik konularda standartlar geliştirmek, ayrılıkları en aza indirgeyerek eğitim sistemlerini geliştirmek, şeffaflık, tanınırlık ve hareketlilik süreçlerinin artırılması amacıyla gerçekleştirilen toplantılar ve anlaşmaları kapsayan süreç.

Buldurucu *heuristic* Öğrencinin bağımsız araştırma ve inceleme yoluyla öğrenmeye özendirildiği bir öğretim yöntemi. **Buluşsal**

Buluşsal *heuristic* buldurucu

Bütüncül *holistic* kapsamlı

Bütüncül değerlendirme *holistic assessment* Performansı oluşturan özellikleri alt boyutlara ayırmadan tümü için yapılan değerlendirme.

Bütüncül değerlendirme ölçeği *global rating scale* Karmaşık veya kapsamlı beceri, işlem veya uygulamanın gerçekleştirilmesinin ve ne kadar iyi gerçekleştirildiğinin genellikle dereceli bir ölçek kullanılarak değerlendirilmesi için kullanılan ölçme aracı. *krş. bütüncül değerlendirme, kontrol listesiyle değerlendirme*

Bütünleme sınavı *make-up examination* Öğrencinin başarısız olduğu bir sınav için verilen yeniden değerlendirilme hakkı.

Bütünleşme *integration* Parçaların anlamlı ve uyumlu bir şekilde bir araya gelerek bütünü oluşturmaları.

Bütünleştirilmiş eğitim programı *integrated curriculum* Eğitim programının çeşitli yönlerini belirlenen konu alanlarına göre anlamlı bir birliktelik içerisinde

yapılandırarak düzenleyen eğitim programı.

Ç

Çekirdek eğitim programı *core curriculum* Bir fakülte mezununun sahip olması gereken temel gerekliliklere veya yeterliklere yönelik olan ve fakülte eğitimi süresince her bir öğrencinin öğrenmesi gereken konuları ve bunların hangi düzeyde öğretileceğini veya kazandırılacağını içeren belge. **ÇEP**

ÇEP *core curriculum* “Çekirdek Eğitim Programı” teriminin Türkçe kısaltması.

Çıktı *output*: Bir sürecin sonunda ortaya çıkan ürün.

Çıraklık *apprenticeship* Bir meslek alanında mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarının gerçek çalışma ortamında ve uzman gözetimi altında geliştirilmesi.

Çok disiplinli *multidisciplinary* Birden çok akademik bilim dalını ilgilendiren.

Çok kaynaklı değerlendirme *multisource evaluation* Öğrencinin farklı gruplar tarafından değerlendirildiği, öğrenmeye rehberlik eden ve performans gelişimini destekleyen bir çeşit biçimlendirici değerlendirme yöntemi. **değerlendirme, 360° (I), değerlendirme, 360° (II)**

Çok kaynaklı geri bildirim *multisource feedback* Öğrencinin, farklı gruplar tarafından performansına ilişkin geri bildirim alması.

Çok meslekli *multiprofessional* Karşılıklı bir etkileşim olmaksızın birden çok meslek grubunun içinde olduğu, birden çok

meslek grubunu ilgilendiren.

Çoktan seçmeli sorular *multiple choice questions, MCQ* Kök, yönlendirme (soru) ve olası seçeneklerden oluşan, genellikle tek seçeneğin doğru olduğu bilgi alanının ölçme ve değerlendirmesinde kullanılan test maddesi. **ÇSS**

Çözümleme *debriefing* Simülasyon uygulaması sonrasında katılımcıların yansıtma (refleksiyon) yaptığı, akranların ve yönlendiricinin geri bildirim verdiği eğitsel süreç.

Çözümlemeli değerlendirme *analytic assessment* Performansı oluşturan özellikleri alt boyutlara ayırarak yapılan değerlendirme. **analitik değerlendirme**

ÇSS *multiple choice questions, MCQ* “Çoktan Seçmeli Sorular” teriminin Türkçe kısaltması.

D

Danışma *ounseling* Bilgi ve görüş alma.

Davranış *behavior* organizmanın uyarılar karşısındaki tepkilerin bütünü.

Değerlendirme (I) *appraisal* Niteliklerini, başarılarını veya ihtiyaçlarını değerlendirmek için birisini veya bir şeyi inceleme eylemi. *krş. değerlendirme (II), değerlendirme (III), eleştirel değerlendirme*

Değerlendirme (II) *assessment* 1. Ölçme ve değerlendirme. 2. Bilgisini, yeteneğini, yeterliliğini veya niteliğini yoklamak, sınamak. *krş. değerlendirme (I), değerlendirme (III), eleştirel değerlendirme*

Değerlendirme (III) *evaluation* Ölçümle elde edilen verilerin bir ölçütle karşılaştırılarak yorumlanması, anlam çıkarılması, karar ve sonuca varılması. *krş.*

değerlendirme (I), değerlendirme (II), eleştirel değerlendirme

Değerlendirme ölçeği *rating scale*
Değerlendirilecek nesneyi doğru, nesnel bilgilere göre ve önceden belirlenmiş özellikler açısından değerlendirmek amacıyla düzenlenen ölçme aracı.

Değerlendirme, 360° (I) *assessment*, 360°
çok kaynaklı değerlendirme

Değerlendirme, 360° (II) *evaluation*, 360°
çok kaynaklı değerlendirme

Demonstrasyon *demonstration* gösterme

Deneyerek öğrenme *experiential learning*
Bireylerin önceki deneyimleri ışığında yeni deneyimlerini anlamlandırmak amacıyla eylemlerini düşünerek analiz etmesi, değerlendirmesi ve yeniden yapılandırması. **yaşantısal öğrenme**

Deneyisel öğrenme *experimental learning*
deneyerek öğrenme

Ders *lecture* sunum

Ders dışı etkinlikler *extracurricular activities* Eğitim programı kapsamı dışındaki etkinlikler.

Ders öğrenme çıktıları / kazanımları Bir ders öğrenme sürecinin sonunda öğrencinin kazanacağı bilgi, beceri ve yetkinliklerdir. Bilişsel, duyuşsal ve psiko-motor anlamda öğrencinin bir ders sonunda kazanacaklarını gösterir.

Devinişsel alan *psychomotor domain*
psikomotor alan

Dillendirme *speak up* Karşılaşılan problemleri bir durumu bildirme, anlatma, açıklama sorumluluğu gösterme.

Dış bileşenler İlgili bakanlığı, meslek örgütleri (birlikler, alan uzmanlık dernekleri vb.), toplum ve ilgili diğer sivil toplum kuruluşları gibi taraflardır.

Dış değerlendirici Kurumsal dış değerlendirme programında görev yapmak üzere Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından görevlendirilen dış değerlendirme sürecini yürütmeye yetkin kişidir.

Dış değerlendirme Bir yükseköğretim kurumunun ya da programının kalitesinin bağımsız dış değerlendirme ve akreditasyon kuruluşları tarafından değerlendirilme sürecidir.

Disiplin temelli yaklaşım *discipline-based approach* Klasik eğitim olarak da adlandırılan, eğitim programının organ sistemleri yerine bilim alanları temelinde oluşturulduğu eğitim yaklaşımı.

Disiplinler arası *interdisciplinary* Bilim alanları arası. *krş.* **disiplinler arası öğrenme**

Disiplinler arası öğrenme *interdisciplinary learning* Sorunlar veya konuların bir başlangıç noktası olarak alınarak farklı bilim alanlarına ait açılardan incelenmesi.

Doğru-yanlış tipi test maddesi *true-false item* Sınananın doğruluğuna veya yanlışlığına karar verdiği, bilginin ölçme ve değerlendirmesinde kullanılan önerme.

Doktor *doctor* 1. Tıp fakültesi mezunu. **hekim 2.** Doktora eğitimini tamamlayan.

Dönüt *feedback* geri bildirim

Duyuşsal alan *affective domain* Eğitim

uygulamalarıyla bireylere kazandırılacak ilgi, değer verme, farkındalık, sorumluluk ve tutumlar gibi davranış eğilimleri ve duygusal bileşenlerini içeren alan. *krş.*

Bloom taksonomisi

E

E-gelişim dosyası *e-portfolio* Elektronik ortamlar kullanılarak hazırlanan gelişim dosyası. **e-portfolio**

Eğitici *educator* Eğitimi sağlayan, eğitim işiyle uğraşan

Eğitici *instructor* **1.** Eğitimi sağlayan, eğitmeye elverişli veya eğitsel değerleri bulunan kişi. **2.** Belli bir bilgiyi veya beceriyi öğretmeyi kendisine meslek edinmiş kimse.

Eğitici gelişimi *faculty development* Eğitimcilerin rollerini yerine getirmelerini sağlayan yetkinlikleri geliştirmelerini ve üretkenliklerini korumalarını destekleyen süreçlerin tamamı.

Eğitici gelişim programları Öğretim elemanlarının kurumsal ve akademik rolleri bağlamında ortaya çıkan gereksinimlerine yönelik olarak düzenlenen, eğitim programı amaç ve hedefleri, öğretim stratejileri, ölçme-değerlendirme süreçlerinin iyileştirilmesi, yürütülmesi ve değerlendirilmesi süreçlerine ilişkin eğitim becerilerinin kazandırılması amacı ile geliştirilen eğitim programlarıdır.

Eğitici hasta *patient instructor* Kendi bedeni üzerinde girişimsel olmayan muayeneleri öğretmek üzere eğitim almış standart hasta.

Eğitim *education* Bireyde davranış değiştirme süreci.

Eğitim amaçları Bir programın eğitsel misyonunu nasıl planlamayı sağladığını ve paydaşlarının gereksinimlerini nasıl karşılayacağını bildiren açık ve genel ifadelerdir. Programın eğitim amaçları, mezunların bir programı bitirmelerini izleyen birkaç yıl içinde gerçekleştirmeleri beklenenleri tanımlayan ifadelerdir.

Eğitim bilimcisi *educationist* Eğitim bilimi alanında uzman kişi.

Eğitim hedefleri *educational objectives* Bir eğitim sürecinin sonunda kazandırılacak olan hedefler.

Eğitim iklimi *educational climate* Eğitim ortamındaki kişiler tarafından algılanan ve davranışları etkileyen öğrenme ortamının niteliği ve bunun temel alındığı ortak davranışlar bütünü.

Eğitim - öğretim kadrosu Üniversitelerde görevli öğretim üyeleri, öğretim görevlileri ve araştırma görevlilerini ifade eder.

Eğitim - öğretim kalite politikası Kurumun paydaşlarının katılımı ile oluşturduğu; eğitim - öğretim süreçlerindeki eğitime bakış açısını, önceliklerini, hedeflerini ve iş yapış biçimini ifade eden bir çerçevedir.

Eğitim programı *curriculum* Öğrenene, okul ve okul dışında planlanmış etkinlikler yoluyla sağlanan öğrenme yaşantıları düzeneği.
Müfredat

Eğitim programı standartları *curriculum standards* Eğitim programının bir kurul veya yetkili organizasyon tarafından asgari şartları belirlenmiş ölçütleri.

Eğitim yönlendiricisi *tutor* Öğrenen merkezli uygulamalarda öğrencilerin öğrenim kazanımlarına ulaşmalarını destekleyen veya kolaylaştırıcı rol üstlenen öğretim elemanı, kolaylaştırıcı. *krş. klinik*

eğitim yönlendiricisi

Eğitimsel *educational* eğitsel

Eğitsel *educational* Eğitici yönü veya değeri olan, eğitimle ilgili.

Ekip çalışması Meslek ekiplerinin her bir üyesinin kendi alanına özgü çalışma sürdürmesinin yanı sıra birbirini tamamlayan nitelikte işbirliği yapmasıdır.

Elektronik öğrenme *e-learning* e-öğrenme

Eleştirel değerlendirme *critical appraisal* Kanıtların geçerliliğinin, sonuçlarının ve kişinin çalışmasıyla olan ilgisinin sistematik olarak değerlendirilmesi ve yorumlanması süreci.

Empati *empathy* Karşısındaki bir kişinin iç dünyasındaki duyguları ve bakış açısını anlamayı ve bu anlayışı iletebilmeyi içeren bilişsel özellik.

En iyi kanıta dayalı tıp eğitimi *best evidence medical education, BEME* Eğitim yöntem ve yaklaşımlarında en iyi kanıtların temel alınması.

En iyi uygulama *best practice* Doğru veya en etkili olduğu kabul edilen veya öngörülen mesleki işlemler ve süreçler bütünü.

Entegre öğretim *integrated teaching* Öğrenim kazanımlarının farklı disiplinlerin katılım ve katkısıyla bir arada işlenerek bütünsel öğrenmeye ulaşmayı hedefleyen program modeli.

E-öğrenme *e-learning* Bireyin bilgiye zaman ve mekândan bağımsız olarak senkron (eş zamanlı) veya asenkron (farklı zamanlarda) erişmesini ve öğrenmesini sağlamak amacıyla internet ve benzeri iletişim teknolojilerinin kullanılması, elektronik öğrenme.

E-portfolyo *e-portfolio* e-gelişim dosyası

Erken klinik temas *early clinical contact*

Klinikle erken karşılaşma.

E-sağlık *e-health* İnternet üzerinden sağlanan her türlü elektronik sağlık hizmeti

Eş yetkilendirme *accreditation* Yasal bir organın bireşitim kurumunu veya eğitim programını amaçlanan eğitim hizmetlerini sunmak için onaylanmış ölçütleri karşılaması açısından araştırması, değerlemesi ve tanınması süreci.

Akreditasyon

Etik *ethics* İyi ve doğru kavramlarının ne olduğunu, “mutlak iyi, mutlak doğru”nın olup olmadığını, bunlara ulaşılıp ulaşılamayacağını araştıran felsefe dalı.
krş. Meslek etiği

Etkin öğrenme *active learning* Öğrenme sorumluluğunun öğrencide olduğu ve sürece aktif katılım ve katkısının beklendiği öğrenme.

F

Fakülte *faculty* Bir üniversitenin, öğrenim alanı veya uzmanlık konusuna bakımından eğitim programının sonunda diploma veren, ayrılmış kollarından herbiri.

Flexner Raporu *Flexner Report* Tıp eğitiminin “Temel Bilimler ve Klinik Bilimler” dönemlerine ayrılarak tam zamanlı çalışan eğitimciler tarafından yürütülmesine ve bilimsel temellere dayalı olarak yapılandırılmasına önemli etkisi olan, 1910 yılında Abraham Flexner tarafından yazılan “Birleşik Devletler ve Kanada’da Tıp Eğitimi” adlı rapor.

G

Geçerleme *validation* Geçerliliğin değerlendirilmesinde ne tür ve ne ölçüdeki kanıtın hangi gerekçeyle nasıl analiz edileceğine ilişkin izlenecek yol ve bu değerlendirmeye temel oluşturan kanıtların ortaya konmasında kullanılan yöntem, teknik ve işlemlerin tamamı.

Geçerlik *validity* geçerlilik

Geçerlilik *validity* Test veya ölçek gibi ölçme araçlarıyla gerçekleştirilen ölçümle elde edilmiş puanlar üzerinden yapılan yorumların ve alınan kararların uygunluk ve yeterliliğinin kuramsal dayanak ve ampirik kanıtlar tarafından desteklenme derecesi hakkında belirli bir çerçevede yürütülen değerlendirmelerin tamamına göre varılmış olan yargı **geçerlik**

Geçme notu belirleme *standard setting* ölçüt belirleme

Gelişim dosyası *portfolio* Tanımlanmış bir süreç boyunca öğrenenin ortaya koyduğu öğrenme ürünlerini yansıtan, çalışmalarını ve etkinliklerini içeren ve öğrenenin bireysel gelişimi ve performansı hakkında ayrıntılı bilgi sağlayan dosya.

Gelişim dosyası değerlendirme *portfolio assessment* Bir dönem boyunca gelişim dosyasında biriktirilen tüm çalışmaların önceden belirlenen puanlama yönergelerine göre değerlendirilmesi, tümel değerlendirme.

Gelişim dosyası temelli öğrenme *portfolio-based learning* Deneyimlerle ilgili yansımalar (refleksiyonlar) yazarak oluşturulan ürün dosyalarının süreçleri belgelendirdiği öğrenme.

Gelişim sınavı *progress test* Bir eğitim

programı süresince öğrenenlerin edindikleri kazanımlara ilişkin zaman içinde ortaya çıkan değişimin düzenli ve sistematik olarak izlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla sürekli olarak gerçekleştirilen bilgi sınavları.

Gerçekçi sınama etkinliği *authentic assessment* Öğrencilerin bilgi ve becerilerini; gerçek yaşamla bağlantılandırarak mesleki uygulama koşullarında kullanmalarını gerektiren bir değerlendirme etkinliği.

Gerçeklik *authenticity* Gerçeğe, aslına uygunluk.

Gereksinim çözümlemesi *need analysis* Bir amaca ulaşmak için gerekli istemlerin ve verilerin çözümlenmesi işi.

Geri bildirim *feedback* Yapılan bir davranışın, düzenlemenin sonucu hakkında çevreden edinilen bilgi. **dönüt**

Geri öğretme *teach back* Kişiden veya hastadan ne anladığını kendi sözcükleriyle anlatmasını isteme.

Gizli eğitim programı *hidden curriculum* örtük eğitim programı

Gösteri *demonstration* gösterme

Gösterim *demonstration* gösterme

Gösterme *demonstration* Teknik veya klinik becerinin eğitim alan gruba örnek uygulama olarak sunulması. **gösteri, gösterim, demonstrasyon**

Gözlem yoluyla öğrenme *observational learning* Bireyin bir başkasının davranışını gözleyerek yaptığı algısal öğrenme biçimi.

Güvenirlilik *reliability* Farklı hata kaynaklarına bağlı olarak ölçüme ilişkin

ortaya çıkabilecek rastlantısal hataların ölçüm sonuçlarını etkileme ve değiştirme derecesi.

Güvenirlilik *accountability* sosyal güvenirlik

H

Halk sağlığı *public health* Organize edilmiş toplumsal çalışmalar sonunda çevre sağlık koşullarını düzelterek, bireylere sağlık bilgisi vererek, bulaşıcı hastalıkları önleyerek, hastalıkların erken tanı ve koruyucu tedavisini sağlayacak sağlık örgütleri kurarak, toplumsal çalışmaları her bireyin sağlığını sürdürecektir bir yaşam düzeyini sağlayacak biçimde geliştirerek hastalıklardan korunmayı, yaşamın uzatılmasını, beden ve ruh sağlığıyla çalışma gücünün arttırılmasını sağlayan bir bilim ve sanat.

Halk sağlığı *community medicine* toplum hekimliği

Harmanlanmış öğrenme *blended learning* Web tabanlı-elektronik ortam ve klasik yüz yüze eğitim yöntemlerinin bir arada kullanıldığı eğitim modeli.

Hasta yönetimi problemleri *patient management problems, PMP* Hastalıkların/olguların yönetimi sırasında hekimin alması gereken kararların simüle edildiği ve klinik karar vermeyi ölçmek için kullanılan sınav yöntemi.

Hastabaşı eğitim *bedside teaching* Gerçek hastaların bulunduğu bir ortamda tanı süreci ve hasta bakımında bütüncül bir yaklaşım sağlamak üzere anamnez alma ve fizik muayene becerilerinin mesleki tutumla birleştirildiği, bağlamsal öğrenmenin gerçekleştirildiği, sağlık hizmetinin sunulduğu klinik eğitim

yöntemi.

Hastalık *disease* Organlarda, organ sistemlerinde veya bir organizmada tanınabilir belirti ve bulguları olan ve birçok durumda bilinen bir nedene bağlı bedensel işlev bozukluğu veya yıkıcı süreçler.

Havalanma *venting* Simülasyon uygulamasının hemen ardından uygulamayla ilgili duyguları, heyecan yaratan anları paylaşma.

Hedef *objective* Kişide geliştirmek istenen özellikler.

Hekim *physician* Tıbbi uygulamaları için eğitim görmüş ve kanun tarafından yetkilendirilmiş kişi. **doktor**

Hesap verebilirlik *accountability* sosyal güvenirlik

Hibrit simülasyon *hybrid simulation* karma simülasyon

Hipokrat Andı *Hippocratic Oath* Tıbbın babası kabul edilen Hipokrat'ın (MÖ 460-377) adıyla anılan, hekimlik mesleğinin etik değer, davranış ve sorumluluklarını içeren ve hekimlerin mesleğe başlarken tutma sözü verdikleri yemin.

I

İç bileşenler Üniversite yönetimi, akademik birim (fakülte, yüksek okul vb.) yönetimi, eğitim ile ilgili kurul ve komisyonlar, öğretim üyeleri ve öğrenciler gibi taraflardır.

İç kalite güvence sistemi Kurumun kalite güvence politikasını, eğitim - öğretim standartlarını, araştırma standartlarını,

topluma hizmet standartlarını, uluslararasılaşma standartlarını, yönetim standartlarını, bu standartlara uygun akademik yaşamın kanıtlarını ya da iyileştirme adımlarını içerir. Özellikle, eğitim -öğretim, araştırma - geliştirme ve yönetim kalite güvencesi alt sistemlerinden oluşan üniversitenin misyon ve vizyonu ile uyumlu stratejileri ve bu stratejileriyle ilişkili hedeflerine ulaştığının belirlenmesi amacıyla oluşturduğu mekanizmaları, değerlendirme süreçleri ve ilgili ölçme ve değerlendirme faaliyetleridir.

İdari birimler Yükseköğretim idari birimleri, üniversitelerin temel süreçlerini desteklemek üzere yürütülen, öğrenciye ve çalışanlara yönelik destek hizmetlerini yürüten birimlerdir.

İdari yapılanma Kurumun eğitim - öğretim, araştırma - geliştirme, toplumsal katkı, idari destek süreçlerinin yönetilmesini ve tüm uygulamaların kurumsallaşmasını sağlamak üzere oluşturulan organizasyonel yapısıdır.

İhtiyaç analizi *needs analysis* Gereksinim çözümlemesi.

İletişim *communication* 1. Düşünce veya duygunun jestler, mimikler, yazılı veya görsel araçlar gibi çeşitli araçlarla bir kişiden diğer kişiye aktarımı. 2. Hekim ile hasta arasında karşılıklı anlama veya anlayışın sağlanması.

İletişim becerileri *communication skills* Düşünce veya duygunun bir kişiden diğer kişiye aktarımı için uygun araçları ve yöntemleri kullanabilme.

İnsan bilimlerinde tıp *medical humanities* Sanat, tarih, felsefe, etik, sosyoloji,

antropoloji, teoloji gibi insana dair alanlarda tıp, sağlık ve sağlık çalışanlarına dair üretilen veya bu alanların perspektifinden sağlığı anlamaya ve anlatmaya çalışan yaklaşım.

İnsan kaynakları yönetimi (İKY)

Kurumların en değerli varlığı olan, bireysel ve toplu olarak örgütsel amaçlara ulaşılmasına katkıda bulunan çalışanların stratejik, kapsamlı ve iç tutarlılığı olan bir yaklaşımla yönetilmesidir.

İntörnlük *internship* Tıp fakültesi son sınıf öğrencilerinin hastane ortamında klinik karar verme ve temel klinik becerilerini uygulayarak veya kullanarak kapsamlı klinik deneyim elde ettikleri ve ilgili becerileri geliştirdikleri eğitim süreci.

İstenen eğitim programı *intended curriculum* Belirlenen eğitim amacına bağlı kalınarak planlanan ve öğrencilerin kazanması hedeflenen yeterliliklere ulaştırılması sürecini ve yöntemini tanımlayan ayrıntılı program. **amaçlanan müfredat**

İş birliği *collaboration* Ortak bir amaç veya hedef doğrultusunda oluşturulan çalışma ortaklığı.

İş birliğine dayalı öğrenme *cooperative learning* iş birlikli öğrenme

İş birliğiyle öğrenme *cooperative learning* Küçük gruplar oluşturarak bir problemi çözmek veya bir görevi yerine getirmek üzere ortak bir amaç uğruna birlikte çalışma yoluyla bir konuyu öğrenme yaklaşımı, iş birliğine dayalı öğrenme. **krş. iş birlikli öğrenme**

İş birlikli öğrenme *collaborative learning* Öğrenenlerin ortak bir amaç için birlikte çalışmalarını yürüten öğrenme şekli. **krş. iş birliğiyle öğrenme**

İş birliği Yönetimi Kuruluş dışı işbirliklerinin kurumun misyonu ve hedefleri doğrultusunda oluşturularak, sürdürülebilir yarar sağlamak üzere yönetilmesi sürecidir.

İş ortamında değerlendirme *workplace-based assessment* Adayların klinik becerilerinin sağlık hizmetinin verildiği çalışma koşullarında değerlendirilmesi ve bu amaçla kullanılan ölçme değerlendirme yöntemleri. *krş. mini klinik değerlendirme (mini-KS), çok kaynaklı değerlendirme*

İşyükü Öğrenme çıktılarına ulaşmak için öğrencinin harcadığı zamana / emeğe denir.

İşyükü temelli kredi Hedeflenen öğrenme çıktılarına ulaşabilmek amacıyla her bir dersin tamamlanması için gerekli öğrenci iş yükünü gösteren sayısal değerdir.

İşlem *procedure* Belli bir amaçla belli bir yöntem kullanarak yapılan iş, eylem.

İşlem becerilerinin doğrudan gözlemi *direct observation of procedural skills, DOPS* Öğrenenlerin iş ortamında gerçekleştirdikleri işlemler sırasında gözlenerek değerlendirildiği ve geri bildirim aldıkları biçimlendirici sınav yöntemi. *krş. biçimlendirici sınav*

İyileştirme çevrimi (PUKO Döngüsü) Süreçlerde Planlama, Uygulama, Kontrol etme ve Önlem alma aşamalarından oluşan iyileştirme çevrimi.

K

Kabul edilebilir performans düzeyi *acceptable level of performance, ALP* Bir görevden (genellikle ölçme değerlendirme etkinliklerinden) başarılı sayılmak için

tamamlanması gereken sınır. *krş. ölçüt belirleme*

Kalite garantisi *quality assurance* nitelik güvencesi

Kalite güvencesi *quality assurance* nitelik güvencesi

Kalite güvence sistemi Yükseköğretim kurumlarının eğitim - öğretim, araştırma ve toplumsal katkı faaliyetleri ile idari hizmetlerinin iç ve dış kalite güvencesi ve akreditasyon süreçlerini planlama ve uygulama esaslarının tümünü kapsar.

Kalite güvencesi kültürü Kalite güvencesi yaklaşımının günlük akademik yaşamda paydaşların izleyebileceği şekilde kurumsal, birimler düzeyinde ve bireysel olarak benimsenmesi ve içselleştirilmesini ifade etmektedir.

Kalite komisyonu Yükseköğretim kurumlarının, kendi kurumlarında kalite güvencesi çalışmalarının yürütülmesi amacıyla oluşturulan komisyondur.

Kalite politikası Kurumun kalite güvence stratejisi, kurumdaki eğitim ve araştırma ilişkisi, kalite güvence uygulamalarını, mekanizmalarını ve süreçleri ile kalite güvence organizasyonunun tanımlandığı çerçeve esasları.

Kanıt dayalı uygulamalar Öğrencilerin, karşılaşacakları sorunları ve güçlüklerle ilgili karar verme, problemleri çözme süreçlerinde bilimsel kanıt ve deneyimleri kullanabilme becerilerini geliştirecek kuramsal ve uygulamalı etkinliklerdir.

Kapalı uçlu soru *closed-ended question* Yanıtı önceden tanımlanmış seçeneklerden birisi olan soru. *krş. açık uçlu soru*

Kapsamlı eşleştirme soruları *extended*

matching questions, EMQ Bir konu alanına özel soru setleri hâlinde hazırlanan ve konu, seçenek listesi, yönergeyle bir veya daha fazla sayıda olgudan oluşan çoktan seçmeli test maddeleri.

Karar verme *decision-making* Var olan seçenekler arasından mantıklı bir seçim yapmayı sağlayan düşünce süreci. **krş. klinik karar verme**

Karma simülasyon *hybrid simulation* Sağlık alanındaki simülasyonlarda; bir parça görev eğiticisinin (örn. üriner kateter modeli) bir simüle/standardize/ standart hastayla gerçekçi bir şekilde birleştirildiği ya da bir senaryo içerisinde ardışık zamanlarda bir yüksek gerçeklikli simülatörle bir simüle/standardize/ standart hastanın kullanıldığı bütünleşik yöntem. **hibrit simülasyon**

Karşılaştırmalı değerlendirme *benchmarking* Bir organizasyonun performans düzeyini artırmak için kendi içinde ve/veya diğer organizasyonlardaki en iyi uygulamayı tespit ederek kendi organizasyonuna uyarlaması.

Kavram haritası *concept mapping* Kavramları ve kavramlar arasındaki ilişkileri gösteren, anlamlı öğrenmeyi ve bilgilerin kalıcılığını destekleyen görsel grafik.

Kazanım *outcome* ürün

Kendi kendine öğrenme *self-directed learning* Bireyin kendi bilgi düzeyini fark edip eksik olduğu alanları bilgiye ulaşarak tamamlayabilmesi.

Kısa yanıtli sorular *short-answer questions, SAQ* Yanıtı genellikle bir kelime veya kısa bir cümle yazarak verilen ölçme ve değerlendirme aracı. **KYS**

Klinik akıl yürütme *clinical reasoning* Hastayla ilgili bilgi ve ipuçlarını kullanarak uygun tanı koyma, tedaviyi planlama, uygulama ve sonuçları değerlendirme süreci.

Klinik değerlendirme sınavı *clinical evaluation exercise* Klinik performansın eğitim sürecinde klinik ortamlarda gözlemlendiği, geri bildirimlerle öğrenmenin desteklendiği değerlendirme yöntemi.

Klinik eğitim yönlendiricisi *clinical tutor* Klinik uygulamalarda, öğrenenin gözetiminden veya değerlendirilmesinden sorumlu öğretim elemanı, doktor veya diğer sağlık personeli **krş. eğitim yönlendiricisi**

Klinik karar verme *clinical decision-making* Karşılaşılan sağlık sorunlarına tanı koyma süreci.

Klinik rehberler *guidelines* Tanı koyma ölçütleri ve karar süreçleri, hastayönetimi, tedavi gibi sağlık bakımı alanlarında yol gösterme amacıyla hazırlanan doküman. **Rehberler**

Klinik sözlü sınav *clinical oral examination, COE* Değerlendirmecilerin sözel olarak ilettiği sorulara veya isteklere ilişkin olarak öğrencilerin klinik performansını değerlendirdiği, yapılandırılmadığı takdirde geçerlik ve güvenirlik kaygısı içeren bir değerlendirme yöntemi.

Klinik stajlar *clerkships* Tıp öğrencilerinin eğitim programının son yıllarında dönüşümlü olarak tıp uygulamaları yaptıkları dilimler.

Klinik yeterlik *clinical competence* Hasta bakımıyla doğrudan ilişkili görevleri geçerli veya kabul edilebilir şekilde uygulayabilmek.

Klinikle erken karşılaşma *early clinical contact* Klinik öncesi yıllarda hastalığı veya sağlık çalışanının rolünü öğrenmeyi güçlendirecek sosyal veya klinik bağlamda gerçek hastayla karşılaşma.

Koçluk *coaching* Hedefe ulaşmak, beceri veya yetkinlik geliştirmek için bir kişiye veya bir gruba yön verme veya yönlendirme.

Kolaylaştırıcı *facilitator* eğitim yönlendiricisi

Kontrol listesi *checklist* Yapılacak işlem veya uygulamanın basamaklar şeklinde tanımlandığı liste.

Kontrol listesiyle değerlendirme *checklist evaluation* Basamaklar şeklinde tanımlanan bir listeyle bir işlem veya uygulamanın değerlendirilmesi.

Konu temelli öğretim *subject-based teaching* İlgili alana ait değişmeyen evrensel bilginin önceden belirlenen konular ve düzeylerle öğrenciye kazandırılmasını temel alan öğretim.

Koruma *prevention* Sağlam kişilerin hasta olmaması veya hastalıklara erken dönemde tanı konarak uygun tedavinin yapılabilmesi için kaynak, bulaşma yolu ve sağlam kişiye yönelik tüm işlemler.

Koruyucu hekimlik *preventive medicine* Bireylerin, toplumun sağlığına odaklanan; sağlığın geliştirilmesi ve korunmasını, iyilik hâlini, hastalıklardan, sakatlıklardan ve ölümden korunmayı hedefleyen hekimlik uygulamaları.

Kriter *criterion* ölçüt

Kurs *course* Öğretim ve öğrenim etkinlikleri dizisi.

Kurumsal amaçlar Akademik birimin eğitim, araştırma ve hizmet ile ilgili gerçekleştirmeye çalıştığı kazanımlardır. Akademik birim eğitim, araştırma ve hizmet öğelerine ilişkin kurumsal amaç ve hedeflerini; eğitim yaklaşımları, araştırma, hizmet sunumunda ortaya çıkan gelişmeleri dikkate alarak tanımlar.

Kurumsal dış değerlendirme programı Yükseköğretim kurumlarının eğitim - öğretim, araştırma ve toplumsal katkı faaliyetleri ile idari hizmetlerinin kalitesinin, beş yılda en az bir defa olmak üzere Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından periyodik olarak gerçekleştirilecek dış değerlendirme süreci.

Kurumsal dış değerlendirme takımı Bir yükseköğretim kurumunun dış değerlendirme programını yürütmek üzere takım başkanı ve dış değerlendiricilerden oluşan takımı ifade etmektedir.

Kurumsal geri bildirim raporu (KGBR) Kurumsal dış değerlendirme programı kapsamında değerlendirilen yükseköğretim kurumu için dış değerlendiriciler tarafından hazırlanan kurumun güçlü ve iyileşmeye açık alanlarını içeren rapordur.

Kurumsal iç değerlendirme Bir yükseköğretim kurumunun ya da programının kalitesini kendi içinde mekanizmalar yardımıyla değerlendirmesi.

Kurumsal iç değerlendirme raporu (KİDR) Yükseköğretim kurumunun; eğitim - öğretim, araştırma ve toplumsal katkı faaliyetleri ile idari hizmetlerine ilişkin kalite güvencesi süreçlerini izlemek amacıyla yükseköğretim kurumu tarafından her yıl hazırlanan rapor.

Kurumsal performans yönetimi

Performans yönetim modeli planlama aşamasıyla ile başlar. Planlama aşamasında; vizyon, stratejiler, iç ve dış paydaş beklentileri gibi unsurlar dikkate alınarak performans öncelikleri belirlenir. Bu aşamada uygun ölçüm sisteminin (ölçüm yöntemi, ölçütler, ölçüm araçlarından oluşur) de belirlenmesi gerekir. Daha sonra Sürekli İyileştirme ve Değişim Yönetimi uygulamalarıyla kurumsal performans geliştirilir. Belirli periyotlarda ise kurumsal performans ölçülür ve sonuçlar değerlendirilerek gözden geçirme süreci (Kurum İç Değerlendirme Raporları vb.) tamamlanır. Gözden geçirme sonucunda elde edilen bilgilerle de planlama aşamasına geri bildirim sağlanır. Dışsal gereksinimler ve performans referansları da performans değerlendirmede girdi sağlayarak bu süreçte yer alırlar. Performans referansları; rekabete dayalı kıyaslama, üniversite sıralamaları, dış değerlendirmeler, paydaş anketleri ve rakip analizlerinden oluşabilir.

Küçük grupta öğretim *small group teaching* Belirli bir konunun özgürce tartışılmasına tüm öğrencilerin katıldığı, öğrenen merkezli eğitim etkinliği.

KYS *short-answer questions, SAQ* “Kısa Yanıtlı Sorular” teriminin Türkçe kısaltması.

L

Liderlik *leadership* Sorunların çözümüne yönelik bilgiye dayalı karar verme ve uygulamalarla sorumluluk üstlenen kişi.

Liderlik Liderlik, ortak amaçları gerçekleştirmek üzere kurumun iç ve dış paydaşları arasında hedef birliği sağlama ve paydaş gruplarını yönlendirme sürecidir

Lisanslama *licensure* belgelendirme (II)

M

Madde *item* test maddesi

Madde analizi *item analysis* Bir testi oluşturan soruların kalitesini ve testi bir bütün olarak değerlendirilebilmek için öğrenci yanıtlarını ayrıntılı olarak inceleme ve yorumlama süreci.

Soru analizi

MAE *Interprofessional Education, IPE* “Mesleklerarası Eğitim” teriminin Türkçe kısaltması.

MAİ *Interprofessional Collaboration, IPC* “Mesleklerarası İşbirliği” teriminin Türkçe kısaltması.

Mali Kaynakların Yönetimi Kurum finansal (mali) kaynaklarını, misyon ve stratejilerini başarmak üzere ve uygulamaların sürdürülebilirliğini güvence altına alacak şekilde yönetilmesidir.

Manken *manikin, mannequin* insan vücudunun tümü veya belirli bir bölümünü temsil eden araç.

MAÖ *Interprofessional Learning, IPL* “Meslekler arası Öğrenme” teriminin Türkçe kısaltması.

Mentor *mentor* yönder

Meslek dili *jargon* Aynı meslek veya topluluktaki insanların ortak dilden ayrı olarak kullandıkları özel dil veya söz dağarcığı.

Meslek etiği *professional ethics* Meslek mensuplarının uyması ve uygulaması beklenen ilke ve kurallar bütünü. **krş. Etik**

Meslekler arası *interprofessional* Karşılıklı

etkileşim zemininde birden çok meslek grubunun içinde olduğu, birden çok meslek grubunu ilgilendiren.

Meslekler arası eğitim *interprofessional education, IPE* İki veya daha fazla sayıda meslek grubu öğrencisinin, etkili iş birliğini geliştirmek ve sağlık hizmetinin niteliğini artırmak için konu hakkında ve birbirleri hakkında bilgi edinmelerini ve birbirlerinden öğrenmelerini sağlayan eğitim yöntemi. **MAE**

Meslekler arası iş birliği *interprofessional collaboration, IPC* Farklı meslek grubundan sağlık çalışanının, etkili iş birliğini geliştirmek ve sağlık hizmetinin niteliğini artırmaya yönelik bir ekip içinde birlikte çalışması. **MAİ**

Meslekler arası öğrenme *interprofessional learning, IPL* İki veya daha fazla meslek grubunun birlikte çalışma becerisini ve hizmet kalitesini artırmak amacıyla birlikte, birbirleri hakkında ve birbirlerinden öğrenmeleri. **MAÖ**

Mesleksi beceri laboratuvarı *clinical skills laboratory* Öğrencilerin temel mesleki becerileri gerçek hastalarla karşılaşmadan önce modeller veya mankenler üzerinde edinmelerine olanak sağlayan eğitim ortamı.

Mezun *graduate* Bir okulu bitirerek diploma almış (kimse).

Mezuniyet sonrası tıp eğitimi *graduate medical education, GME, postgraduate medical education* Bir akademik alanda lisans eğitiminin tamamlanmasının ardından uzmanlaşmayı sağlayan, eğitim, öğretim ve uygulamalı çalışmalarla ilgili bilimsel araştırmaların sonuçlarını ortaya koyup değerlendirmeyi kapsayan eğitim.

Mezunun toplumdaki rol ve sorumlulukları Mezunun alan eğitimi sürecinde kazandığı bilgi, beceri ve tutumları mesleksi değerler doğrultusunda toplumun beklentilerini karşılayabilecek yeterlik ve yetkinlikte icra etme sorumluluğudur.

Mini-KD *mini-clinical evaluation exercise, mini- CEX* “mini-klinik değerlendirme” teriminin Türkçe kısaltması.

Mini-klinik değerlendirme *mini-clinical evaluation exercise, mini-CEX* Öğrenenlerin gerçek hastayla karşılaşmalarının gözlemlenerek değerlendirildiği ve başarımları konusunda gözlemciden yapıcı geri bildirim aldıkları biçimlendirici bir ölçme ve değerlendirme yöntemi. *krş. biçimlendirici sinama, iş ortamında değerlendirme, mini-KD*

Minimum temel gereksinimler *minimum essential requirements* Tıp fakültesi mezununun, uzmanlık eğitimine başlamaya veya (gözetim altında veya bağımsız) sağlık hizmeti sunmaya hazır olduğundan emin olmak için sahip olması gereken tıbbi temel bilgi, beceri, tutum, profesyonel davranış ve etik değerlerin tümü.

Misyon Yükseköğretim kurumunun “Neden varız?”, “Ne iş yaparız?” ve “Kime hitap ederiz?” gibi soruları yanıtladığı ve var oluş sebebini açıklayan bildirgesi.

Modifiye edilmiş metin tipi soru *modified essay question, MEQ* Özel bir tema / hasta senaryosu etrafında yapılandırılan, ardışık açık uçlu sorulardan oluşan test maddesi.

Mulaj *moulage* Simülasyona gerçekçilik katmak için makyaj ve kalıpların (kan, kusmuk, açık kırıklar vb.) insan veya simülatörün değişik bölümlerine (kol, göğüs, kafa vb.) uygulanması.

Müfredat *curriculum* eğitim programı

N

Nesnel örgün klinik sınav *objective structured clinical examination*
yapılandırılmış klinik sınav

Nesnel yapılandırılmış klinik sınav
objective structured clinical examination
yapılandırılmış klinik sınav

Nicel *quantitative* **1.** Nicelikle ilgili, kantitatif. **2.** Sayılabilen, ölçülebilen niceliksel veriler.

Nitel *qualitative* **1.** Nitelikle ilgili, kalitatif. **2.** Sayılamayan, ölçülemeyen niteliksel veriler.

Nitelik geliştirme *quality improvement*
Kalitenin artırılması için yapılan işlem.

Nitelik güvencesi *quality assurance* Bir şeyi tanımlayan temel özelliklerinin garantisi. Kalite güvencesi, kalite garantisi.

Norm dayanaklı *norm referenced* Bireyin performansı ile grup performansını karşılaştırmayı sağlayan.

Not sistemi *grading system* Öğrencilere ait sınav değerlendirmelerini belirli bir ölçekle sınıflandırıp sıralamaya koyan sistem.

NÖKS *objective structured clinical examination* “nesnel örgün klinik sınav” teriminin Türkçe kısaltması.

NYKS *objective structured clinical examination* “nesnel yapılandırılmış klinik sınav” teriminin Türkçe kısaltması.

O

Olgu yönetimi *case management* Bir hastanın sağlık ve bakım gereksinimlerini karşılamak için özellikle hastanın birden fazla sağlayıcıdan hizmet alması gereken durumlarda hizmetlerin eş güdümü.

Olguya dayalı öğrenme *case-based learning, CBL* Gerçek yaşamla bağlantılı senaryoların, olguların tartışıldığı, bilgi kazanımını, analizi, iletişim becerilerini destekleyen öğrenme yöntemi.

Organ temelli öğretim *organ-based teaching* Organ sistemleri temel alınarak yapılandırılmış eğitim.

OSCE *objective structured clinical examination* “nesnel yapılandırılmış klinik sınav” teriminin İngilizce kısaltması.

Oyunlaştırma *role playing* rol oynama

Ö

Öğrenen merkezli eğitim uygulamaları Öğrencilerinin öğrenme sorumluluğunu alabilecekleri ve kendi kendine öğrenme becerilerinin gelişmesini sağlayacak küçük grup çalışmaları, probleme dayalı öğrenim oturumları, özel çalışma modülleri gibi eğitim etkinlikleridir.

Öğrenme iklimi Öğrenme iklimi, öğrenmeyi etkileyen tüm değişkenleri kapsar. Eğitici ve öğrenciler tarafından algılanan ve davranışlarını etkileyen öğrenme ortamının niteliği ve bunun temel alındığı ortak davranışlar bütünüdür. Sunulan eğitim programının yanı sıra sınavlar, derslikler ya da uygulama alanındaki etkinliklerde farkına

varılan öğrenme iklimi; öğretim yapısı, yönetim, öğrenci başarısını değerlendirme sistemi, öğrencilere sunulan hizmetler, öğrencilerin özgürce katıldığı eğitici-sosyal faaliyetler ve fakültenin çevresiyle olan ilişkileri ile şekillenir. Kurumsal özelliklere göre farklılaşan öğrenme iklimi, eğitim ortamının önemli bir bileşenidir.

Ölçme değerlendirme uygulamalarının geçerliği

Geçerlik, bir ölçme - değerlendirme aracının ya da yönteminin, ölçülmek istenen değişkeni ölçüp ölçmediğini ifade eder. Geçerlik, bir derece sorundur. İstatistiksel bir takım değer ve rakamlara indirgenemez, daha çok ya da daha az geçerli olabilir. Bir uygulamanın geçerliği, kullanış amacına, uygulandığı gruba, uygulama ve puanlama biçimine de bağlıdır.

Ölçme - değerlendirme yöntemleri Bilgi, beceri, tutum gibi farklı öğrenme alanlarına yönelik ölçme - değerlendirme yöntem ve uygulamalarıdır.

Önceki öğrenmelerin tanınması Bireylerin örgün, hayat boyu öğrenme ve / veya serbest öğrenme yoluyla edinmiş olduğu öğrenme kazanımlarının resmi olarak tanınmasını ve belgelendirilmesini sağlamaktadır.

Öğrenci destek hizmetleri Öğrencilerin öğrenmeleri ve çeşitli özelliklerini geliştirmeleri için destek sağlamaya yönelik yapı ve birimler.

Öğrenci merkezli öğrenme – öğretme

Öğrenme - öğretme süreçlerinde öğrencilerin dersin merkezinde olduğu aktif olarak derse katıldığı süreçlerdir. Kazanımlar/çıktılar, öğretim yöntemi ve teknikleri, araç ve gereçler başta olmak üzere tüm öğeler etkileşime girerek öğrencilerin derste yaparak yaşayarak

öğrenme uygulamalarına yönelik yönergelere dönüşür.

Öğrenci merkezli ölçme ve değerlendirme

Öğrencilerin ölçme - değerlendirme süreçlerinde aktif olarak görev almasıdır. Öğrencinin başarısı ve öğretim sürecinin etkililiği hakkında bilgi toplamak için ölçme ve değerlendirme tekniklerine başvurulur. Sürece ve ürüne dayalı ölçme değerlendirme yapılır.

Öğrenen learner Öğrenme, araştırma veya gözlem yoluyla veri elde etmeye çalışan kişi.

Öğrenen merkezli eğitim learner-centred education Eğitim programının öğrenenin gereksinimine ve elde edeceği yeterlilik veya yetkinliklere göre yapılandırıldığı eğitim modeli.

Öğrenilen eğitim programı learned curriculum İstenen eğitim programından öğrencilerin gerçekte öğrendikleri bölüm.

Öğrenme learning Bilgiyi araştırma veya gözlem yoluyla zihneyeleştirme, gerektiğinde geri çağırma ve kullanma süreci.

Öğrenme kaynakları learning resources Bilgi elde etmek için kullanılan yazılı, görsel, işitsel eğitim materyali.

Öğrenme kaynakları Öğrencilerin öğrenme eylemlerini gerçekleştirdikleri ve öğrenmeleri için destek ve tamamlayıcı olan kaynaklardır.

Öğrenme ortamı learning environment Paydaşları öğrenen, öğreten ve eğitim programından oluşan, öğrenme sürecinin gerçekleştiği ortam.

Öğreten merkezli eğitim teacher-centred

education Tüm kararların öğretmen tarafından alınması ve uygulanması, öğrencinin ise kendisine sunulan içeriği pasif bir şekilde dinlemesi ve izlemesi esasına dayalı eğitim.

Öğretim instruction 1. Belli bir amaca göre gereken şeyleri öğretme işi. 2. Bir eğitim kurumunda bir küme öğrenciye belli dal veya konularda bilgi verme. 3. Öğrenmeyi kolaylaştıracak etkinlikler düzenleme, gereçleri sağlama ve kılavuzluk etme eylemi.

Öğretim hedefleri instructional objectives Bir öğretim dönemi sonunda kazandırılacak olan hedefler.

Öğretim üyesi faculty Yükseköğretim kuruluşlarında görevli profesör, doçent ve doktor öğretim üyesi, akademisyen.

Ölçek scale Kıyaslama, tanımlama aracı.

Ölçme measurement ilgilenn niteliklerin veya özelliklerin amaca, araç ve olanaklara bağlı olarak nicelleştirilmesi veya sayısallaştırılması çabası, işlemi veya süreci.

Ölçün standard Bir yargıya varmak veya değer vermek için başvurulmuş ilke, kıstas, kriter. **Standart**

Ölçüt criterion Bir yargıya varmak veya değer vermeye ilişkin başvurulmuş ilke. **Kriter**

Ölçüt belirleme standard setting Ölçme değerlendirme sonuçlarını (geçme-kalma sınırını) belirleyen kesme (cut-off) puan değerini belirleme yöntemi. krş. kabul edilebilir başarı düzeyi. Standart belirleme, geçme notu belirleme

Ölçüt imi benchmark Herhangi bir konuda yapılacak değerlendirmede temel alınan ölçüt veya değer.

Ölçüte dayalı değerlendirme criterion-referenced assessment Önceden belirlenmiş bir ölçüte göre değerlendirme (o ölçüte ulaşıldığının veya üstüne çıkıldığının değerlendirilmesi).

Ön araştırma pilot study Ana araştırmanın temel bileşenlerinin kullanılabilirliğini değerlendirmek amacıyla öncesinde yürütülen küçük ölçekli çalışma.

Ön bilgilendirme prebriefing Simülasyon uygulaması öncesinde katılımcıları bilgilendirme, hazır bulunuşluğa sağlama.

Ön test pretest Eğitim sürecinin başlangıcında uygulanan ve öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyini değerlendiren test.

Örgün eğitim formal education 1. Kişilerin iş ve meslek alanlarında çalışmaya başlamadan önce okul veya okul niteliği taşıyan yerlerde genel ve özel bilgiler bakımından yetişmelerini sağlamak amacıyla belli yasalara göre düzenlenen eğitim. 2. Düzenli, planlı ve yöntemli biçimde verilen herhangi bir eğitim.

Örgün eğitim programı explicit curriculum Örgün eğitime ait ders planı ve ilgili tüm belgelerini içeren program. **Müfredat**

Örtük eğitim programı hidden curriculum Resmî olarak tanımlanmamış, sosyal ve toplumsal etkileşimler sonucu ortaya çıkan bazı değer ve normların öğrencilere aktarıldığı program. **gizli eğitim programı**

Öz değerlendirme self-assessment Konuyla ilgili kendi bilgi ve beceri düzeyini ayırt edebilme.

Öz değerlendirme Kurumun toplumsal katkı uygulamalarını kendisinin ölçütlere göre kapsamlı değerlendirmesini içerir.

Öz düzenleyici öğrenme *self regulated learning* Kişinin kendi bilişsel süreçlerini tanıma, kendi kendine öğrenme yolunda kullandığı süreç ve strateji.

P

Parça görev eğitici *task trainer, part-task trainer, partial task trainer* Öğrenilen işlem veya becerinin (venöz kan alma, lomber ponksiyon yapma, göğüs tüpü yerleştirme vb.) anahtar özelliklerinde eğitim vermek üzere tasarlanmış maket veya model.

Paydaş Bir yükseköğretim kurumu için paydaş; kurumun eğitim - öğretim, araştırma - geliştirme ve toplumsal katkı faaliyetleri ile ilişkili olan kamu ve özel sektörde yer alan kurum ve kuruluşlarla doğrudan toplumdaki bireylerin dahil olduğu geniş bir kitleyi ifade eder.

Paydaş katılımı Bir yükseköğretim kurumunun mevcut başarıları ve geleceğe yönelik planları hakkında paydaşlarla iletişim kurmayı ve görüşlerini almayı içerir. Paydaş görüşleri daha sonra iyileştirme sürecine uygun şekilde dahil edilebilir.

PDÖ *Problem-Based Learning, PBL* “Probleme Dayalı Öğrenim” teriminin Türkçe kısaltması.

Performans *performance* Belirli bir görevi yerine getirme. **Başarım**

Performans değerlendirme *performance assessment* Sinama durumlarında öğrencilerin belirli bir görev veya işteki edim düzeylerini belirlemeye yönelik yapılan değerlendirme.

Performans göstergesi Bir yükseköğretim kurumunun stratejik amaç ve hedeflerine

ulaşmadaki başarısını ölçmek için kullandığı parametrelerdir. Performans göstergeleri, belirlenen hedeflere ne ölçüde ulaşıldığının ortaya konulmasında kullanılır. Performans göstergeleri, ölçülebilirliğin sağlanması için miktar ve zaman boyutunu içerecek şekilde ifade edilir.

Planlanan eğitim programı *planned curriculum* Uygulamak üzere hazırlanan eğitim programı.

Politika belgesi Bir yükseköğretim kurumunda yürütülen fonksiyonun kendisi için ne anlama geldiğini, hangi süreç veya mekanizmaları içerdiğini, nasıl örgütlendiğini kısaca özetleyen metinlerdir.

Pratik *practice* alıştırmaya

Pratik yapmak *practice* alıştırmaya yapmak, uygulama yapmak

Problem çözme *problem solving* Bir problemin tanımlanması, nedenlerinin belirlenmesi, çözüm alternatiflerinin bulunarak uygulanması eylemi.

Probleme dayalı öğrenim *problem-based learning, PBL* Bir senaryo temelinde ve saptanan sağlık sorunlarının çözümlenmesine yönelik çalışma sürecinde öğrencilerin önceki bilgilerini kullanmaları, gereksinim duydukları öğrenim hedeflerini belirlemeleri, öğrenmeleri ve tartışmalarına dayanan öğrenci merkezli aktif eğitim yöntemi.

Profesyonizm *professionalism* Yaşantımızdaki söz ve sorumlulukları uygulamak için gerekli nitelikler seti, mesleğe ilişkin profesyonelleşme süreci.

Program çıktıları Öğrencilerin ilgili programdan mezun oluncaya kadar

kazanmaları gereken bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlayan ifadelerdir.

Program değerlendirme *program evaluation* Eğitim programının izlenmesi, niteliği ve etkinliğinin artırılması amacıyla tasarımı, uygulaması ve sonuçlarına ilişkin bilgilerin sistematik olarak toplanması ve analiz edilmesi süreci.

Program geliştirme *program development* Eğitim programının tasarlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve değerlendirme sonucu elde edilen bulgulara göre yeniden düzenlenmesi süreci.

Proje tabanlı öğrenme *project based learning* Öğrencilerin otantik, ilgi çekici ve karmaşık bir sorunun veya yaşamlarında karşılaşılabilecekleri gerçek bir problemin çözümü üzerinde bireysel veya küçük gruplar hâlinde yaşama benzeyen bir yaklaşımla çalıştıkları öğrenme.

Psikomotor alan *psychomotor domain* Duyu organları, zihin ve kas koordinasyonunu gerektiren becerilerle ilgili alan. **devinışsel alan**

Puanlama yönergesi *rubric* Öğrenci performansının daha önceden belirlenen ölçütlere göre dereceli olarak puanlanması.

R

Rastlantısal öğrenme *incidental learning* Önceden planlanıp amaçlanmayan, bir etkinlik veya yaşantı sonucu rastgele koşulları içerisinde gerçekleşen öğrenme.

Refleksiyon *reflection* yansıtma

Rehber hasta *guiding patient* Kendi bedeni üzerinde girişimsel (ürolojik, rektal

ve genital) muayeneleri öğretmek üzere eğitim almış standart hasta.

Rehberler *guidelines* klinik rehberler

Rehberli öğrenme *guided learning* Eğiticinin yönlendirmesi, yardımı ve önerileriyle tasarlanmış bir plana göre gerçekleşen öğrenme.

Rol oynama *role play, role playing* Bilgi ve becerilerin geliştirilmesi veya artırılması için öğrenenlerin bir olgudaki belirli rolleri sergilediği deneyime dayalı eğitim tekniği.

Rolden çıkma *de-roling* Simülasyon uygulaması sonrasında üstlenilen görevde canlandırılan kişi olmaktan uzaklaşma, canlandırılan kişiye dışarıdan bakma.

S

Sağlığın geliştirilmesi *health promotion* Sağlık eğitimi, nitelikli sağlık hizmeti, çevre koşullarının iyileştirilmesi gibi çalışmalarla bir toplumun sağlık düzeyinin yükseltilmesi.

Sağlık *health* Herhangi bir hastalık ve sakatlık hâlinin olmaması, beden, ruhen ve sosyal bakımdan tam bir iyilik durumu.

Sağlık bakımı *health care* Bireylerin ve toplumun bedensel ve ruhsal sağlıklarını korumak, iyileştirmek için programlı ve planlı olarak sunulan örgütsel ve teknik hizmetler.

Sağlık düzeyi *health status* Bir toplumun sağlıklılığının ifadesi.

Sağlık hizmeti niteliği *quality of care* Topluma sunulan koruyucu ve tedavi edici her türlü hizmetin özellikleri.

Sağlık hizmetleri *health services* Toplumun sağlıkla ilgili istek ve gereksinimlerini

karşlamak amacıyla ülke düzeyinde örgütlenmiş kurumlar tarafından gerçekleştirilen hizmetler.

Sağlık politikası *health policy* Sağlık hizmetlerinin örgütlenme modeli, finans kaynakları, kullanılacak insan gücünü tür ve nitelikleri, hizmetin sunulduğu biçimi gibi konularda üst düzeyde belirlenen ilke ve kuralların tümü.

Sağlık sistemi *health system* Bir toplumun sağlık düzeyini yükseltmek amacıyla sunulan ve toplum tarafından kullanılan tüm etkinlikler.

Sağlık yönetimi *health management* Sağlık hizmetlerinin planlanması, örgütlenmesi, işletilmesi, eş güdümü, denetlenmesi ve değerlendirilmesi etkinliklerinin bütünü.

Sağlıklı davranış *healthy behavior* Hastalık ve ölümleri azaltabilen sağlıklı yaşam biçimi uygulamaları veya davranışları.

Sanal gerçeklik *virtual reality* Bilgisayar teknolojisi kullanılarak nesnelerin var olduğu duygunu veren, üç boyutlu ve etkileşimli bir dünya (çevre) yaratılması.

Sanal hasta *virtual patient* Metinle (olgu) sınırlı veya etkileşimli olarak tasarlanmış ekran temelli hasta uygulamaları.

Seçmeli *elective* Zorunlu olmayan. *krş.*
seçmeli program

Seçmeli program *elective programme* Öğrencilere zorunlu tıbbi dersleri içermeyen kendi seçimleri olan konular veya projeleri seçme fırsatının verildiği eğitsel program.

Seçmeli programlar Ders, uygulama, staj, alan dışı uygulamalar, özel çalışma modülleri gibi öğrencilerin kendi eğilimlerine ve ilgi alanlarına uygun

konularda daha derin çalışmalar yapmalarına olanak sağlayan, öğrencilerin seçerek katıldıkları, programın kredi yüküne dahil edilmiş eğitim programlarıdır.

SH *Simulated Patient (SP), Standardized Patient (SP)* “Simüle Hasta / Standart Hasta” teriminin Türkçe kısaltması.

Sinama *assessment* Eğitimde öğretme ve öğrenmenin etkisinin belirlenmesi amacıyla söz konusu eğitimle ilgili verilerin toplanması, analiz edilmesi ve yorumlanması sistematik süreçlerini içeren olgusal veya sayımsal işlem.

Sınanan *examinee* Bir sinama uygulamasında uygulamanın hedef kişisi, sınav olan kişi

Sınav *examination* Kişilerin bilgi, beceri veya tutumlarının derecesini veya düzeyini anlamak için yapılan yoklama.

Sınav olan kişi *examinee* sinanan

Sınayan *examiner* Ölçme ve değerlendirme uygulamasını gerçekleştiren (kişi). **Ayırtman**

Simülasyon *simulation* Kişilerin uygulamak, öğrenmek, değerlendirmek, test etmek, sistem ve/veya insan eylemlerini anlamak için gerçek bir olaya benzer deneyim yaşamasına olanak sağlayan bir durum veya ortam yaratan teknik. benzetim *krş.* **Simülatör**

Simülasyon gerçeklikliği *simulation fidelity* Belirli bir simülasyon uygulamasının gerçek duruma benzerlik derecesi. “low-medium-high fidelity: düşük-orta-yüksek gerçeklikli”

Simülatör *simulator* Simülasyonu gerçekleştirmeye yarayan düzenek, cihaz,

bilgisayar programı veya sistem. krş.

Simülasyon

Simüle hasta *simulated patient, SP* Gerçek bir hastayı (yalnızca öyküsünü değil, beden dili, fizik bulguları, duygusal ve kişilik özelliklerini de ortaya koyarak) her görüşmede tutarlı biçimde sunmak üzere eğitilmiş gerçek hasta veya sağlıklı birey.

Simüle hasta / müvekkil vb. Belli bir durum konusunda doğru öykü ve bulgular tablosu çizebilmesi amacı ile eğitilmiş normal bir kişidir.

SMG *Continuing Professional Development, CPD* “Sürekli Mesleki Gelişim” teriminin Türkçe kısaltması.

Sonuç *outcome* ürün

Sonuç temelli eğitim *outcome-based education* ürün temelli eğitim

Soru analizi *item analysis* madde analizi

Soru bankası *item-bank* Test sorularının hazırlanması, toplanması, biriktirilmesi, sınava seçilmesi, analizi vb. işlevleri olan genellikle elektronik ortam.

Sosyal güvenilirlik *social accountability* Tıp Fakültelerinin eğitim, araştırma ve sağlık hizmeti etkinliklerini toplumun, bölgenin ve/veya görev yapmak zorunda oldukları ulusun öncelikli sağlık sorunlarına yönlendirmeye yönelme yükümlülüğü.

hesap verebilirlik, güvenirlilik

Sosyal sorumluluk *social responsibility* Toplumun gereksinimlerine yanıt verme görevinin farkında olma durumu.

Sosyal sorumluluk projeleri Toplumun gereksinimleri doğrultusunda sosyal gelişim ve iyileşme sağlamak amacıyla bireysel ekonomik kazanç gözetmeden gönüllülük temelinde hazırlanan,

gerçekleştirilen ve süreklilik sağlanan etkinliklerdir.

Sosyal yanıt verebilirlik *social responsiveness* Toplumun gereksinimlerine önem ve öncelik veren davranış biçimi.

Sosyal yükümlülükler Akademik birimin kendi alanına ilişkin ya da daha geniş bakış açısı ile toplumun öncelikli sorunlarını kavrayan, önleyen, çözüm üreten, geliştiren, belirleyicilerine müdahale edebilen mezun yetiştirme yükümlülüğüdür. Bu kavram, sosyal sorumluluk, sosyal duyarlılık ve sosyal güvenirlilik (hesap verebilirlik) bileşenlerini içerir.

Sözlü sınav *oral examination* Sorulan sorulara sözlü yanıt verilmesi gereken sınav.

Standart *standard* ölçün

Standart belirleme *standard setting* ölçüt belirleme

Standart hasta *standardized patient, SP* Gerçek bir hastayı (yalnızca öyküsünü değil, beden dili, fizik bulguları, duygusal ve kişilik özelliklerini de ortaya koyarak) görüşmeden görüşmeye değişmeyen ve tutarlı biçimde sunmak üzere eğitilmiş gerçek hasta veya sağlıklı birey.

Standardize hasta / müvekkil vb. Simüle hasta / müvekkil vb. yanı sıra kendi hastalıklarını standardize ve değişmez bir şekilde anlatması için eğitilmiş gerçek kişilerdir.

Standart katılımcı *standardized participant, SP 1.* Bir senaryo içerisinde hasta dışında kalan ve gereğince kendisine tanımlanan davranışları göstermek üzere eğitim almış kişi (hasta yakını, personel,

sağlık çalışanı). 2. Sağlık dışında bir alanda yürütülen simülasyon uygulamasında yer alan, senaryoda tanımlı kişiyi canlandırmak üzere eğitim almış kişi.

Standart sözlü sınav *standardized oral examination, SOE* Hekimin gerçekçi hasta olguları kullanılarak hazırlanmış standart soruları yönelterek uyguladığı bilgisini.

STE *Continuing Medical Education, CME* “Sürekli Tıp Eğitimi” teriminin Türkçe kısaltması.

Sunum *lecture* Bilgiyi öğrenen konumundaki kişiye, görsel ve işitsel araçlar kullanarak aktarma süreci.

Sunuş yoluyla öğretim *expository teaching* Belirli bir konudaki temel kavram, ilke ve genellemelerin ardışıklık ilkesine göre öğrencilere açıklanarak aktarılması ve interaktif yöntemlerle pekiştirilerek ve anlamlandırılarak öğrenciye kazandırılması yoluyla öğretim.

Süreç yönetimi Kurumun süreçlerinin belirlenmesi, tanımlanması, sahiplendirilmesi, sürekli izlenmesi ve iyileştirilmesidir.

Süreçler yönetimi Yönetim yapısını süreçlere odaklanarak oluşturmaktır. Her seviyede süreçleri sahiplendirmek ve kurumsal hedefler doğrultusunda süreçleri yönetmektir. Böylece kurumda süreç sahipleri süreçlerin hedeflendiği şekilde çalışmasından, izlenmesinden ve gerektiğinde iyileştirilme çalışmalarının başlatılmasından sorumludur.

Sürekli mesleki gelişim *continuing professional development, CPD* Mesleki alanda kendini geliştirme ve sosyal yetkinlik, yönetsel beceri gibi tıp dışı alanlarda da yeterliğin geliştirilmesini amaçlayan eğitim etkinlikleri.

Sürekli mesleki gelişim Mezuniyet öncesi eğitim ve/veya mezuniyet sonrası eğitimi tamamladıktan sonra başlayan ve her mezunun çalışma hayatı boyunca devam eden, eğitim ve gelişim dönemidir. Gelişmeler doğrultusunda eğitim ve alanındaki mevcut mesleki bilgilerin güncellenmesini kapsamaktadır.

Sürekli tıp eğitimi *continuing medical education, CME* Hekimlerin bilgi, beceri ve mesleki yeteneklerini geliştirmeyi, pekiştirmeyi ve uygulamayla ilgili ilişkilerini sürdürmeyi amaçlayan; örgün eğitim etkinlikleri dışındaki eğitim etkinlikleri. krş. **sürekli mesleki gelişim, SMG**

T

Takım çalışması *teamwork* Farklı yetkinliklere ve görüşlere sahip bireylerin belirlenen ortak hedeflere etkin şekilde ulaşmak amacıyla bir araya gelerek güç, emek ve bilgilerini birleştirmesi.

Takıma dayalı öğrenme *team-based learning, TBL* Kalabalık sınıflarda çok sayıda küçük öğrenci takımının aynı ortamda çalıştırılmasıyla uygulanan öğrenci merkezli aktif eğitim yöntemi.

Tam öğrenme *mastery learning* Öğrenenin konuya hâkim olması için küçük gruplarda yeterli zaman ve bireyselleştirilmiş geri bildirim verilerek bilgisini iletmesine olanak tanıyan öğretim felsefesi.

Tamamlayıcı öğretim *remedial instruction* Öğrenme eksikliklerini gidermek için yapılan ek eğitim çalışmaları.

Tanı *diagnosis* Bir sorun veya klinik durum karşısında elde edilen verilerden yola çıkarak varılan sonuç, tanı koyma.

Tartışma *discussion* Bir sorun karşısında farklı fikirlerin veriler, gerekçeler ve olaylar üzerinden aktarılması ve değerlendirilmesi.

Taska dayalı öğrenim *task-based learning, TBL* taska dayalı öğrenme

Taska dayalı öğrenme *task-based learning, TBL* Klinik tıp eğitimi döneminde uygulanması önerilen, probleme dayalı öğrenim, entegre sistem multidisipliner öğretme ve öğrenme bakış açısıyla kaynaştıran, farklı disiplinlerin zengin öğrenme fırsatlarını öğrenciye sunan eğitim modeli. taska dayalı öğrenim

Taşınır ve taşınmaz kaynakların yönetimi Kurum, taşınır ve taşınmaz tüm fiziksel kaynaklarının yönetiminde kaynakların sürdürülebilirliğini ekonomik ve ekolojik açıdan etkilerini dikkate alarak yönetmelidir.

Taydaş *peer* ekran

TDÖ (I) *task-based learning, TBL* “Taska Dayalı Öğrenme” teriminin Türkçe kısaltması.

TDÖ (II) *task-based learning, TBL* “Taska Dayalı Öğrenim” teriminin Türkçe kısaltması.

TDÖ (III) *team-based learning, TBL* “Takıma Dayalı Öğrenme” teriminin Türkçe kısaltması.

Tedarik zinciri Bir ürün ya da hizmetin tedarikçiden müşteriye ya da hizmet alıcılara kadar geçirdiği tüm süreçtir.

Tek meslekli *uniprofessional* Tek meslek grubuna yönelik, tek meslek grubunu ilgilendiren.

Teknik beceriler *technical skills* Sağlık

alanında, belirli bir tıbbi görevi başarmak için gereken bilgi, beceri ve yeti. Örneğin damar yolundan ilaç uygulamabecerisi. **krş. teknik olmayan beceriler**

Teknik olmayan beceriler *non-technical skills* Sağlık alanında, belirli bir tıbbi görevi başarmak için gereken ve teknik beceriler dışında kalan (iletişim, liderlik, takım çalışması, durumsal farkındalık, karar verme, kaynak yönetimi, güvenli uygulama, olumsuz olayın en aza indirilmesi/azaltılması ve profesyonellik) beceriler. **krş. teknik beceriler**

Temel sağlık hizmetleri *primary health care* Pratik temellere oturmuş, bilimsel ve sosyal açıdan kabul edilebilir yöntemler ve teknoloji kullanılarak yapılan, bireylerin veya ailelerin tam katılımını sağlayabilecek ve kabul edilebilecek bir maliyette olan, evrensel düzeyde ulaşılabilir sağlık hizmetleri.

Tersyüz edilmiş sınıf *flipped classroom* tersyüz sınıf

Tersyüz sınıf *flipped classroom* Öğrencilerin bilgi edinme gibi temel düzeyde beceri gerektiren görevleri sınıf dışındave ders öncesinde, ilgili uygulama, problem çözme, yaratıcılık gibi üst düzey becerileri gerektiren görevleri ise sınıfta ve öğretmen rehberliğinde gerçekleştirdikleri eğitim yöntemi. **tersyüz edilmiş sınıf**

Test maddesi *item* Bir ölçme veya sınama aracında yer alan, önerme veya soruların her biri.

Tıbbi bilişim *medical informatics* Sağlık hizmetinin iyileştirilmesi ve hastaların daha nitelikli bakım almasını sağlamak için hem tıp hem de bilgisayar bilimlerindeki becerilerin bir araya geldiği bilim dalı.

Tıp eğitici *medical educator* Tıp eğitimi

süreçlerinde yer alan eğitici. krş. **tıp eğitimi, tıp eğitimcisi**

Tıp eğitimcisi *medical educationist* Tıp eğitimi alanında uzman kişi. krş. **tıp eğitimi, tıp eğitimcisi**

Tıp eğitimi *medical education* Bir kişinin tıp uygulamalarını yapma yetkinliğine ulaşması için bilgi, beceri, deneyim, özellik, sorumluluk ve değerlerin bütünleşmesini içeren öğrenme-öğretme süreci. krş. **tıp eğitimcisi, tıp eğitimcisi**

Tıp fakültesi *medical school* Mezuniyet öncesi ve sonrası tıp eğitimi programları uygulayan yükseköğretim kurumu.

Tıpta insan bilimleri *humanities in medicine* Tıp ve tıp eğitiminde edebiyat, tarih, felsefe, etik, sosyoloji, antropoloji, sanat, psikoloji gibi insan odaklı alanları içeren disiplinler arası bir yaklaşım. krş. **insan bilimlerinde tıp**

Topluluk *community* Nitelikleri bakımından bir bütün oluşturan kimselerin hepsi, toplum.

Topluma dayalı eğitim Öğrenme etkinliklerinin toplum içinde yürütüldüğü, sadece öğrencilerin değil, eğitimcilerin, toplum bireylerinin, farklı sektör temsilcilerinin eğitim deneyimlerine aktif olarak katıldığı, toplumdan en geniş şekilde yararlanılması yaklaşımıdır.

Topluma yönelik eğitim Eğitim programının, toplumun öncelikli, sık görülen ve önemli sorunları ve gereksinimleri dikkate alınarak düzenlenmesidir.

Toplumsal katkı Yükseköğretim kurumlarının, sahip oldukları bilgi potansiyelini, çeşitli mekanizmalar aracılığıyla topluma transfer etmeleri, toplum için yarar sağlamalarıdır.

Toplumsal katkı çıktısı Bir kurumun yaptığı toplumsal katkı uygulamalarının katkısı alan bireyler ya da toplum üzerinde meydana getirdiği bilişsel, duyuşsal ya da psiko-motor kazanımlar olarak tanımlanabilir.

Toplumsal katkı fonksiyonları ve uygulamaları Toplumsal katkı fonksiyonları bir kurumdaki yapılan toplumsal katkı süreçlerindeki çeşitliliğini ifade etmektedir. Uygulamalar bu fonksiyonlara göre yapılan çeşitli etkinlikleri kapsar.

Toplumsal katkı kaynakları Yükseköğretim kurumlarının topluma yönelik hizmetler için ayırmış olduğu kaynaklar ile butür hizmetlerden elde etmiş olduğu mali kaynaklar.

Toplumsal katkı politikası Yükseköğretim kurumlarının, öğrencilerin dışında, içinde bulundukları topluma (bölgeye, yöreye) yönelik çıktı ve yararlarıyla ilgili vizyon ve/veya misyonları.

Toplumsal katkı strateji ve hedefleri Toplumsal katkı stratejisi kurumun toplumsal katkı uygulamaları ile ilgili ortak bakış açısını yansıtır. Stratejiler, kurumun hedeflerine nasıl ulaşılacağını gösteren kararlar bütünüdür. Hedefler bir kurumun toplumsal katkı ile ilgili stratejik amaçlarının gerçekleştirilmesine yönelik öngörülen çıktı ve sonuçlarıdır.

Toplum yönelimli eğitim *community-oriented education* Eğitim programı ve hedeflerinin toplumun öncelikli sağlık sorunlarına göre yapılandırılması.

Topluma dayalı eğitim *community-based education, CBE* Eğitim etkinliğinin belirli bir bölümünün toplumun içinde gerçekleştiği eğitim programı.

Toplumsal sorumluluk *social accountability*
sosyal sorumluluk

Tutum *attitude* Tutulan yol, tavır.

Tümel değerlendirme *holistic assessment*
bütüncül değerlendirme

Tümel değerlendirme *porfolio assessment*
gelişim dosyası değerlendirme

Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (AYÇ) ile uyumlu olacak şekilde tasarlanan; ilk, orta ve yükseköğretim dahil, mesleki, genel ve akademik eğitim ve öğretim programları ve diğer öğrenme yollarıyla kazanılan tüm yeterlilik esaslarını gösteren ulusal yeterlilikler çerçevesidir.
(<http://www.myk.gov.tr/index.php/en/tue-rkiye-yeterlilikler-cercevesi>)

U

Ulusal çekirdek eğitim programı

Akademik birimlerin kendi eğitim programlarını geliştirirken esas alacakları ulusal düzeyde hazırlanan çerçeve programdır.

Uluslararası akademik alan eğitimi amaç ve hedefleri ^[1]Uluslararası kabul görmüş, akademik alanda çalışan ilgili kuruluşlarca kanıta dayalı belirlenmiş ve yayınlanmış amaç ve hedeflerdir.

Ustalık *mastery* Bir şeyde tam denetime, tekniğe veya üstün beceriye sahip olma veya sergileme.

Uygulama *practice* alıştırma

Uzaktan eğitim *distance education* Amaç, hedef, süre ve çıktısı belirlenmiş eğitim programının çevrim içi yöntemler veya farklı yollarla farklı mekânlarda olan

kişilere ulaştırılmasıyla yürütülen eğitim.

Uzmanlık eğitimi *residency* Belirli bir alanda yeterlik ve yetkinlik kazandırma amacıyla planlanmış olan eğitim programı.

Uzun olgu *long case* Bir klinik sorunun neden, süreç ve sonuçlarını içeren eğitim materyali.

Ü

Ürün *outcome* Bir tutum veya davranışın ortaya çıkardığı sonuç veya kazanım.

Ürün temelli eğitim *outcome-based education* Girdiler veya süreçlerden çok, belirlenen hedeflere yönelik oluşan çıktılara odaklanan eğitim yaklaşımı, sonuç temelli eğitim.

Üstbilis *metacognition* Kişinin kendi düşünme süreçlerinin farkında olması ve bu süreçleri kontrol edebilmesi. **bilisötesi**

V

Verimlilik *efficiency* Zaman ve kaynakları yerinde kullanarak bir görevi tamamlayabilme veya sonuç elde etme.

Vizyon Yükseköğretim kurumunun “Nereye varmak istiyoruz?”, “Gelecekteki statü - konumumuz ne olacak?” ve “Amacımız nedir?” gibi soruları yanıtladığı geleceğini tanımladığı bildirgesi.

Y

Yanlılık *bias* Taraf tutma, ön yargılı yaklaşma.

Yansıtıcı düşünme *reflective thinking*
Öğrenenin kendi deneyimleriyle bilgiler

edinmesi, bu bilgileri kullanması, yeni bilgilerle ilişkilendirmesi ve kendini değerlendirmesi.
krş. **Yansıtma**

Yansıtma *reflection* Bir süreç sonrasında o süreçte yaşanan durum ve duyguları gözden geçirerek sonuçlarını değerlendirme ve bir sonraki süreçte neler yapılabileceğini belirtme, refleksiyon. krş. **yansıtıcı düşünme**

Yapıcı geri bildirim *constructive feedback* Bir eylem veya olgunun olumlu ve geliştirilebilecek noktalarını ortaya koymayı ve alıcının gelişimini sağlamayı amaçlayan geri bildirim. krş. **geri bildirim**

Yapılandırılmış klinik sınav *objective structured clinical examination, OSCE* Klinik bilgi/beceri veya mesleksi becerilerin ölçme ve değerlendirilmesinde kullanılan, istasyon veya istasyonlardan oluşan sınav veya sınavı düzeni. **nesnel örgün klinik sınav, NÖKS, nesnel yapılandırılmış klinik sınav, NYKS, yapılandırılmış klinik sınav, YKS, yapılandırılmış objektif klinik sınav, YOKS**

Yapılandırılmış objektif klinik sınav *objective structured clinical examination* yapılandırılmış klinik sınav

Yaşam boyu öğrenme *life-long learning* İnsanın hayatı boyunca bilgiye ulaşma ve kendini geliştirmeye devam etmesi.

Yaşam boyu öğrenme *life-long learning* Bireyin yaşamı süresince üstleneceği rol, içinde bulunacağı durum ve ortamlarda güvenle, yaratıcılığa dayalı ve zevkle uygulayabileceği mesleksi ve sosyal bilgi, beceri ve değer anlayışı sağlayan sürekli gelişim sürecidir.

Yaşam kalitesi *quality of life* Birey veya toplumun genel refah düzeyi.

Yaşantısal öğrenme *experiential learning* deneyerek öğrenme

Yatay ve dikey entegrasyon Eğitim programının düzenlenmesi ve uygulanması sırasında aynı uygulama dilimi içindeki (yatay) ya da önceki ve sonraki uygulama dilimleri arasındaki (dikey) farklı disiplin ve kavramların birlikte ele alınmasıdır.

Yazılı yoklama *essay test* Yanıtların uzun anlatımlar şeklinde yazılmasının istendiği sınav yöntemi.

Yazılı, kompozisyon türü *essay* Konuyu etkili ve düzgün bir biçimde anlatmak için yaptırılan yazılı çalışma.

Yerinde simülasyon *in-situ simulation* Gerçek çalışma ortamında yürütülen simülasyon.

Yeterliye dayalı eğitim *competency-based education* Öğrenenlerin beceriyi kendi hızında edinmesi ve geliştirmesine olanak sağlayan, kolaylaştırıcı ve rehberler eşliğinde yaparak öğrenmeye dayalı öğrenci merkezli eğitim yöntemi.

Yeterlik *competence* Eğitim sürecinin belirli bir noktasında içerikle ilgili bilgi, beceri ve tutumları yeterli düzeyde edinmiş olma durumu.

Yeterlik Bireylerin, bilgi, beceri, tutum, değer, davranış gibi yönlerden sahip olmaları öngörülen özellikler ya da nitelikler bütünüdür ifade eder. Bir meslek alanına özgü görevlerin yapılabilmesi için gerekli olan mesleki bilgi, beceri ve tutumlara sahip olma durumu.

Yeterlik / yetkinlik / kazanımlar

(program çıktıları) Akademik birim mezununun sahip olması beklenen bilgi - beceri, davranış ve sosyal bilimler, hukuk,

toplumsal ve etik değerler eğitimleriyle kazanılmış becerileridir.

Yeterlik kurulu *board* ilgili uzmanlık eğitimini düzenleyen, programın geliştirilmesi, değerlendirilmesine yönelik standartlar belirleyen, yeterlik belgelendirmesi ve eğitim birimlerinde akreditasyon çalışmaları gerçekleştiren yapı.

Yeterlik kurulu sınavı *board examination*

Yeterlik kurulları tarafından gerçekleştirilen, uzmanlık eğitiminin gerektirdiği yetkinlikleri ve eğitim programı hedeflerini kapsayan, kabul edilebilir başarı düzeyinin üzerinde başarı gösteren adaylara yeterlik belgesi verilen sınav.

Yetişkin eğitimi *adult education* Zorunlu okul yaşı üzerindeki bireylere okullarda kazandırılan bilgi ve beceriler dışında veya onları zenginleştirici nitelikte bilgi ve beceriler kazandırmayı amaçlayan örgün eğitim çalışması. *krş. yetişkineğitimi bilimi*

Yetişkin eğitimi bilimi *andragogy* Eğitimi yetişkinlerin öğrenme özelliklerine göre yapılandırarak öğrenmelerine yardımcı olmayı amaçlayan bilim ve sanat. *krş. yetişkin eğitimi*

Yetkinlik *competency* Tanımlanmış bir alandaki bilgi, beceri ve tutum gerektiren görevleri tam olarak yerine getirebilme durumu.

YKS *objective structured clinical examination* “yapılandırılmış klinik sınav” teriminin Türkçe kısaltması.

YOKS *objective structured clinical examination* “yapılandırılmış objektif klinik sınav” teriminin Türkçe kısaltması.

Ynder *mentor* Herhangi bir iş yerinde farklı görevlerde çalışarak deneyim kazanmış, danışan kişinin hedefine ulaşmasını sağlayacak yolu bulmasına yardımcı kimse, akıl hocası, mentor.

Yönetim bilişim sistemleri çeşitli bilişim sistemleri yoluyla yönetilen bilgilerin yöneticilerin yararlanacağı ve kararlarında kullanabileceği şekilde analiz eden, görselleştiren ve erişilebilir hale getiren bilişim sistemidir.

Yönetsel yapılanma Kurumun eğitim - ğretim, araştırma - geliştirme, toplumsal katkı, idari destek süreçlerinin bütüncül olarak yönetilmesi sağlamak üzere oluşturulan yönetim yapısıdır.

Yönlendirme programı *orientation program* Yeni başlayanların gerekli tutum ve bilgileri edinerek ve becerileri kazanarak kısa zamanda çalışma veya eğitim ortamına uyum göstermelerini amaçlayan program.

Yükseköğretim Kurumu Kalite Güvence Politikası Kurumun paydaşlarının katılımı ile oluşturduğu; uzun vadeli gelişimini yönlendiren ilke, kural ve standartlar ile kalite güvencesi yaklaşımında önceliklerini, hedeflerini ve iş yaşış biçimini ifade eden politika belgesidir.

Yükseltme Bir niversitede doktor ğretim yesi ya da doçent kadrosunda bulunan bir ğretim üyesinin, akademik hiyerarşide bir st kadroya ilerlemesini ifade eder.

Z

Zorunlu eğitim *obligatory education* Herkes için gerekli olan ve yasalar tarafından tanımlanan eğitim.

Yabancı dillerden terim ve kavramlara Türkçe karşılık önerileri

Terim	:	Türkçe
acceptable level of	:	kabul edilebilir
performance, ALP	:	performans düzeyi
accountability	:	güvenirlilik
accreditation	:	eş yetkilendirme
achievement	:	başarı
achievement test	:	başarı testi
active learning	:	etkin öğrenme
adult education	:	yetişkin eğitimi
affective domain	:	duyuşsal alan
affiliation	:	bağlılık
aim, goal	:	amaç
ambulatory care	:	ayakta sağlık hizmeti
teaching	:	öğretim
analytic assessment	:	çözümlemeli değerlendirme
andragogy	:	yetişkin eğitimi bilimi
appraisal	:	değerlendirme (I)
apprenticeship	:	çıraklık
assessment	:	değerlendirme (II)
assessment	:	sınama
assessment, 360°	:	değerlendirme, 360° (I)
attitude	:	tutum
augmented reality	:	artırılmış gerçeklik
authentic assessment	:	gerçekçi sinama etkinliği
authenticity	:	gerçeklik
basic medical sciences	:	temel tıp bilimleri
bedside teaching	:	hastabaşı eğitim

behavior	:	davranış
benchmark	:	ölçüt imi
benchmarking	:	karşılaştırmalı değerlendirme
best evidence medical education, BEME	:	en iyi kanıta dayalı tıp eğitimi
best practice	:	en iyi uygulama
bias	:	yanlılık
blended learning	:	harmanlanmış öğrenme
Bloom's Taxonomy	:	Bloom Taksonomisi
blueprint	:	belirtke tablosu
board	:	yeterlik kurulu
board examination	:	yeterlik kurulu sınavı
Bologna Process	:	Bologna Süreci
brain storming	:	beyin fırtınası
briefing	:	bilgilendirme
case management	:	olgu yönetimi
case-based learning, CBL	:	olguya dayalı öğrenme
certification	:	belgelendirme (I)
checklist	:	kontrol listesi
checklist evaluation	:	kontrol listesiyle değerlendirme
clerkships	:	klirik stajlar
clinical competence	:	klirik yeterlik
clinical decision-making	:	klirik karar verme
clinical evaluation exercise	:	klirik değerlendirme sınavı
clinical oral examination, COE	:	klirik sözlü sınav
clinical reasoning	:	klirik akıl yürütme
clinical skills laboratory	:	mesleksel beceri laboratuvarı
clinical tutor	:	klirik eğitim yönlendiricisi
closed-ended question	:	kapalı uçlu soru
coaching	:	koçluk

cognitive domain	:	bilişsel alan
collaboration	:	iş birliği
collaborative learning	:	iş birlikli öğrenme
communication	:	iletişim
communication skills	:	iletişim becerileri
community	:	topluluk
community medicine	:	halk sağlığı
community-based education, CBE	:	topluma dayalı eğitim
community-oriented education	:	toplum yönelimli eğitim
competence	:	yeterlik
competency	:	yetkinlik
competency-based education	:	yeterliğe dayalı eğitim
computer literacy	:	bilgisayar okuryazarlığı
concept mapping	:	kavram haritası
constructive feedback	:	yapıcı geri bildirim
continuing medical education, CME	:	sürekli tıp eğitimi
continuing professional development, CPD	:	sürekli mesleksel gelişim
cooperative learning	:	iş birliğiyle öğrenme
core curriculum	:	çekirdek eğitim programı
counseling	:	danışma
course	:	kurs
criterion	:	kriter
criterion-referenced assessment	:	ölçüte dayalı değerlendirme
critical appraisal	:	eleştirel değerlendirme
curriculum	:	eğitim programı
curriculum standards	:	eğitim programı standartları
de-roling	:	rol den çıkma
debriefing	:	çözümleme
decision-making	:	karar verme

deliberate practice	:	amaçlı uygulamalar
demonstration	:	gösterme
diagnosis	:	tanı
direct observation of procedural skills, DOPS	:	işlem becerilerinin doğrudan gözlemi
discipline-based approach	:	disiplin temelli yaklaşım
discussion	:	tartışma
disease	:	hastalık
distance education	:	uzaktan eğitim
doctor	:	doktor
domain	:	alan
e-health	:	e-sağlık
e-learning	:	e-öğrenme
e-portfolio	:	e-gelişim dosyası
early clinical contact	:	kliniğe erken karşılaşma
education	:	eğitim
educational	:	eğitsel
educational climate	:	eğitim iklimi
educational objectives	:	eğitim hedefleri
educationist	:	eğitim bilimcisi
educator	:	eğitici
efficiency	:	verimlilik
elective	:	seçmeli
elective programme	:	seçmeli program
empathy	:	empati
essay	:	yazılı, kompozisyon türü
essay test	:	yazılı yoklama
ethics	:	etik
evaluation	:	değerlendirme (III)
evaluation, 360°	:	değerlendirme, 360° (II)

examination	:	sınav
examinee	:	sınanan
examiner	:	sınayan
experimental learning	:	deneysel öğrenme
explicit curriculum	:	örgün eğitim programı
expository teaching	:	sunuş yoluyla öğretim
extended matching questions, EMQ	:	kapsamlı eşleştirme soruları
extracurricular activities	:	ders dışı etkinlikler
facilitator	:	kolaylaştırıcı
faculty	:	fakülte
faculty development	:	eğitici gelişimi
feedback	:	geri bildirim
Flexner Report	:	Flexner Raporu
flipped classroom	:	tersyüz sınıf
formal education	:	örgün eğitim
formative assessment	:	biçimlendirici sınav
global rating scale	:	bütüncül değerlendirme ölçeği
grading system	:	not sistemi
graduate	:	mezun
graduate medical education, GME, medical education, postgraduate	:	mezuniyet sonrası tıp eğitimi
guided learning	:	rehberli öğrenme
guidelines	:	klınık rehberler
guiding patient	:	rehber hasta
health	:	sağlık
health care	:	sağlık bakımı
health management	:	sağlık yönetimi
health policy	:	sağlık politikası
health promotion	:	sağlığın geliştirilmesi
health services	:	sağlık hizmetleri

health status	:	sağlık düzeyi
health system	:	sağlık sistemi
healthy behavior	:	sağlıklı davranış
heuristic	:	buldurucu
hidden curriculum	:	örtük eğitim programı
Hippocratic Oath	:	Hipokrat Andı
holistic	:	bütüncül
holistic assessment	:	bütüncül değerlendirme
humanities in medicine	:	tıpta insan bilimleri
hybrid simulation	:	karma simülasyon
in-situ simulation	:	yerinde simülasyon
incidental learning	:	rastlantısal öğrenme
independent study	:	bağımsız çalışma
individualized teaching	:	bireyselleştirilmiş öğretim
instruction	:	öğretim
instructional objectives	:	öğretim hedefleri
instructor	:	eğitici
integrated curriculum	:	bütünleştirilmiş eğitim programı
integrated teaching	:	entegre öğretim
integration	:	bütünleşme
intended curriculum	:	istenen eğitim programı
interdisciplinary	:	disiplinler arası
interdisciplinary learning	:	disiplinler arası öğrenme
internship	:	intörnlük
interprofessional	:	meslekler arası
Interprofessional collaboration, IPC	:	meslekler arası iş birliği
interprofessional education, IPE	:	meslekler arası eğitim
interprofessional learning, IPL	:	meslekler arası öğrenme
item	:	test maddesi
item analysis	:	madde analizi

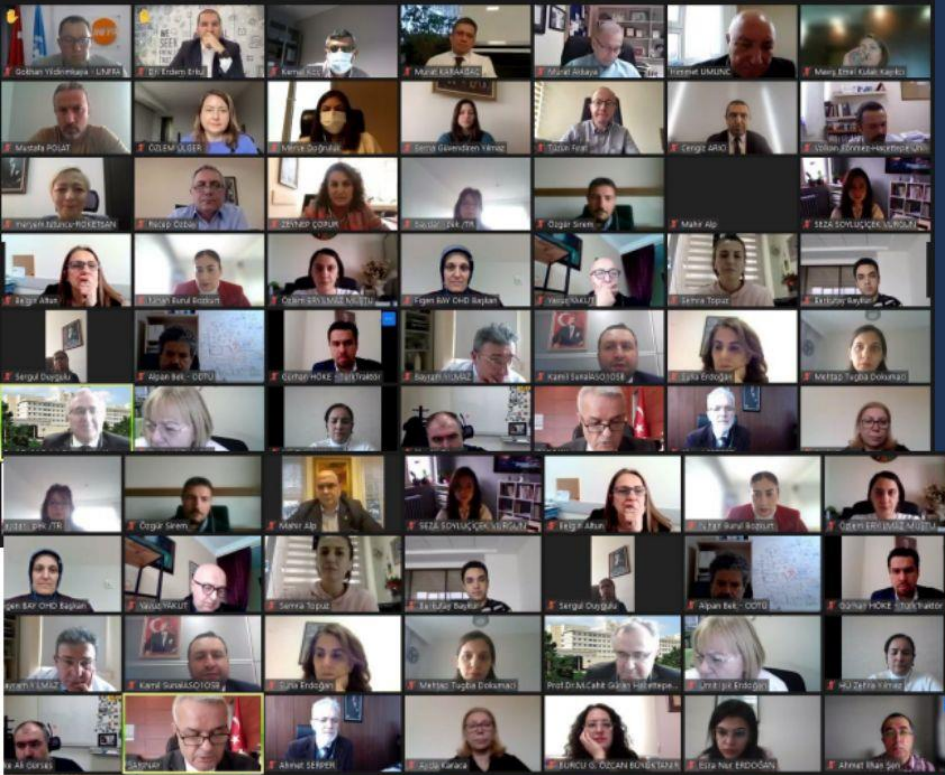
item-bank	:	soru bankası
jargon	:	meslek dili
key features	:	anahtar özellikler
key features questions, KFQ	:	anahtar özellikler soruları
knowledge	:	bilgi
leadership	:	liderlik
learned curriculum	:	öğrenilen eğitim programı
learner	:	öğrenen
learner-centred education	:	öğrenen merkezli eğitim
learning	:	öğrenme
learning environment	:	öğrenme ortamı
learning resources	:	öğrenme kaynakları
lecture	:	sunum
licensure	:	belgelendirme (II)
life-long learning	:	yaşam boyu öğrenme
long case	:	uzun olgu
make-up examination	:	bütünleme sınavı
manikin, mannequin	:	manken
mastery	:	ustalık
mastery learning	:	tam öğrenme
measurement	:	ölçme
medical education	:	tıp eğitimi
medical educationist	:	tıp eğitimcisi
medical educator	:	tıp eğiticisi
medical humanities	:	insan bilimlerinde tıp
medical informatics	:	tıbbi bilişim
medical school	:	tıp fakültesi
mentor	:	yönder
metacognition	:	üstbiliş

mini-clinical evaluation exercise, mini-CEX	:	mini-klinik değerlendirme
minimum essential requirements	:	minimum temel gereksinimler
modified essay question, MEQ	:	modifiye edilmiş metin tipi soru
moulage	:	mulaj
multidisciplinary	:	Çok disiplinli
multiple choice questions, MCQ	:	oktan seçmeli sorular, SS
multiprofessional	:	Çok meslekli
multisource evaluation	:	Çok kaynaklı değerlendirme
multisource feedback	:	Çok kaynaklı geri bildirim
needs analysis	:	gereksinim özömlmesi
non-technical skills	:	teknik olmayan beceriler
norm referenced	:	norm dayanaklı
objective	:	hedef
objective structured clinical examination, OSCE	:	yapılandırılmış klinik sınav
obligatory education	:	zorunlu eğitim
observational learning	:	gözlem yoluyla öğrenme
open-ended question	:	açık uçlu soru
oral examination	:	sözlü sınav
organ-based teaching	:	organ temelli öğretim
orientation program	:	yönlendirme programı
outcome	:	ürün
outcome-based education	:	ürün temelli eğitim
output	:	ıktı
patient instructor	:	eğitici hasta
patient management	:	hasta yönetimi
problems, PMP	:	problemler
peer	:	akran
peer assessment	:	akran sınaması
peer assisted learning	:	akranla öğrenme

peer evaluation	:	akran değerlendirmesi
peer review	:	akran gözden geçirmesi
performance	:	başarım
performance assessment	:	başarım değerlendirme
physician	:	hekim
pilot study	:	n araştırma
planned curriculum	:	planlanan eğitim programı
portfolio	:	gelişim dosyası
portfolio assessment	:	gelişim dosyası değerlendirme
portfolio-based learning	:	gelişim dosyası temelli öğrenme
practice	:	alıştırma
prebriefing	:	n bilgilendirme
pretest	:	n test
prevention	:	koruma
preventive medicine	:	koruyucu hekimlik
primary health care	:	temel sağlık hizmetleri
primary medical care	:	birinci basamak tedavi hizmetleri
problem solving	:	problem çözme
problem-based learning, PBL	:	probleme dayalı ğrenim, PD
procedure	:	işlem
professional ethics	:	meslek etiği
professionalism	:	profesyonizm
program development	:	program geliştirme
program evaluation	:	program değerlendirme
progress test	:	gelişim sınavı
project based learning	:	proje tabanlı öğrenme
psychomotor domain	:	psikomotor alan
public health	:	halk sağlığı
qualitative	:	nitel
quality assurance	:	kalite güvencesi

quality improvement	:	nitelik geliştirme
quality of care	:	sağlık hizmeti niteliği
quality of life	:	yaşam kalitesi
quantitative	:	nicel
rating scale	:	değerlendirme ölçeği
reflection	:	yansıtma
reflective thinking	:	yansıtıcı düşünme
reliability	:	güvenirlilik
remedial instruction	:	tamamlayıcı öğretim
research	:	araştırma
residency	:	uzmanlık eğitimi
resident	:	araştırma görevlisi
roleplay, roleplaying	:	rol oynama
role playing	:	oyunlaştırma
rubric	:	puanlama yönergesi
scale	:	ölçek
self regulated learning	:	öz düzenleyici öğrenme
self-assessment	:	öz değerlendirme
self-directed learning	:	kendi kendine öğrenme
short-answer questions, SAQ	:	kısa yanıtlı sorular
simulated patient, SP	:	simüle hasta
simulation	:	simülasyon
simulation fidelity	:	simülasyon gerçekliği
simulator	:	simülatör
skill	:	beceri
small group teaching	:	küçük grupta öğretim
social accountability	:	sosyal güvenilirlik
social responsibility	:	sosyal sorumluluk
social responsiveness	:	sosyal yanıt verebilirlik
speak up	:	dillendirme

standard	:	ölçün
standard setting	:	ölçüt belirleme
standardized oral examination, SOE	:	standart sözlü sınav
standardized participant, SP	:	standart katılımcı
standardized patient, SP	:	standart hasta
subject-based teaching	:	konu temelli öğretim
task trainer, part-task trainer, partial task trainer	:	parça görev eğitici
task-based learning, TBL	:	taska dayalı öğrenim
teach back	:	geri öğretme
teacher-centred education	:	öğreten merkezli eğitim
team-based learning, TBL	:	takıma dayalı öğrenme
teamwork	:	takım çalışması
technical skills	:	teknik beceriler
true-false item	:	doğru-yanlış tipi test maddesi
tutor	:	eğitim yönlendiricisi
uniprofessional	:	tek meslekli
validation	:	geçerleme
validity	:	geçerlilik
venting	:	havalanma
virtual patient	:	sanal hasta
virtual reality	:	sanal gerçeklik
workplace-based assessment	:	iş ortamında değerlendirme



Hacettepe Üniversitesi Kalite Yönetim Ofisi

